

17/2
17/2

16770

44
7

ALPHABETUM BRAMMHANICUM

S E U

INDOSTANUM
UNIVERSITATIS KAS

ROMAE MDCCLXXI
Typis Sac. Congregationis de Propag. Fide.

Praesidium Facultate.

CLEMENTI . XIII . P . O . M

CVSTODI . RELIGIONIS . ET FIDEI

CENSORI . REMVNERATORIQUE . VIRTVTVM

ALPHABETVM . NATIONIS . INDOSTANICAE

EXCVLTAE . MISSIONIBVS . APOSTOLICIS

FAMILIAE . FRANCISCANAE . CAPVCINORVM

QVOD

TYPIS . SACRAE . CONGREGAT . DE . PROPAG . FIDE

NVNC . PRIMVM . SVA . CVRA . EXCVSVM . EST

STEPHANVS . BORGIA

A . SECRETIS . SS . CONGREGATIONIS

OB . INSIGNEM . CIRCA . SE . INDVLGENTIAE

EIVS . EFFECTVM

BEATISSIMO . AC . FLORENTISSIMO . PRINCIPI

LIBENTI . MVNERE

D . D . D

IOHANNES CHRISTOPHORUS AMADUTIUS

Præses Typographiæ Sacræ Congregationis
de Propaganda Fide.

I. **E**N tibi, Erudite Lector, Alphabetum
Brammhanicum, seu Indostanum Uni-
versitatis Kasì, quod nunc primum ty-
pis Sacræ Congregationis de Propaganda
Fide in lucem emittitur. Provide summus, ac sa-
pientissimus Pontifex Urbanus VIII. harum litte-
rarum formas concinnari iusserat, postquam in Ur-
bano Collegio de Propaganda Fide, quod ipse
exstruxerat, quatuor Alumnis ex hac ipsa natio-
ne loca decreverat. Verumtamen ex eo usque tem-
pore incogniti prorsus, atque neglecti huius lin-
guæ typi iacuerant abditis in locis, donec, cu-
rante Viro Cl., & a nobis numquam sine laude,
ac dolore commemorando Constantino Ruggerio,
qui nos in hoc ipso munere auspicato præcesserat,
veluti in novam lucem educti sunt, Christianæ
dein Religionis bono, & amplificationi, tum &
eruditionis ipsius ornamento insignius profuturi.
Quare nacta occasione accessus ad urbem Religiosis-
simi Viri, & Indicarum Missionum benemerentis-
simi Cassiani Beligattii Maceratensis ex Capuccino-
rum Familia, tum in ordinem redigi harum litte-
rarum formas, tum etiam nonnullas, quæ dec-
rant, quasque maxime ad Alphabeti integritatem

pertinebant, de novo cudi Ruggerius ipse curavit. Hinc etiam factum est, ut aliqui ex hisce Characteribus typis impressi primum prodierint studio, ac diligentia Viri doctissimi, & πολυμαθὴς Augustini Antonii Georgii Augustinianae Familiae Procuratoris Generalis, qui eos commode pro re sua usurpavit, dum Tibetanum Alphabetum Apostolicarum Missionum commode concinnaret, in quo sane opere non modo Theologicae facultatis, ac sacrae eruditionis lectissimus apparatus, verum etiam plurimum exoticarum linguarum insignis plane copia, & usus summo opere mirandus venit (1). His instructi praesidiis, hisque inflammati exemplis ultra procedendum, ac uberiora specimina a nobis esse promenda nunc modo statuimus. Quare ex auctoritate amplissimi S. R. E. Cardinalis Iosephi M. Castellii, eiusdem Congregationis de Propaganda Fide, & Typographiae quinetiam Praefecti, tum ex diligentia, ac consilio Cl. Praefulis Stephani Borgiae superscriptae Congregationis a Secretis Romae denuo accito Cassiano Macerateni Capuccino, quem supra laudavimus, id curae statim eidem demandatum est, ut & nova nonnulla harum litterarum clementa, quae desiderabantur, cudenda proponeret, tum & ipsius Idiomatis rudimenta prima concinnaret, quibus nimirum nos modo praefamur.

II. Ve-

---

(1) Romae 1762. Typis Sacrae Congr. de Prop. Fid. in 4. Part. I. §. L., & seqq. pag. 93., & seqq., tum Part. II. pag. 697., 710., 726., & seqq.

ii. Verum antequam Alphabeti huius nostri ratio omnis exeratur, iuvat initio monere, quot Brammhanica Idiomata adsint, & circumferantur; ut cetera ab hoc ipso distinguantur. Quare Indostanicum Idioma praecipuum venit, quod Nagri etiam dicitur, quodque latius obtinet praesertim in Regno Bear, vel Patnà, & in vicinis ditionibus, quae Mogolensi Imperio subiacent. Indostana sane Dialectus, quae Characteribus Nagri exprimitur, non solum in laudatis locis plus minus usurpatur, verum etiam & ab Ethnicis Viatoribus, qui vel commercii causa, vel pro inviscendis sacris eorum locis itinera suscipiunt, vulgo adhibetur, ut etiam instar linguae mediae esse possit, qua cetera nationalia Idiomata facilius addisci possint. Ceterum ad tria potissimum redigi possunt Idiomata, quae in hac Asiae parte, ubi praesertim Brammhanica superstitio colitur, potissimum usuveniunt; siquidem primum venit litterale Brammhanicum, quod sapientes dumtaxat callere consueverunt, quo sacer eorum Codex conceptus est, & cui etiam Historiae, Fabulae, Scientiae, ceteraque *pu-nēra* commendantur, ne ceteris de plebe, ac peregrinis quinetiam arcana huiusmodi patere possint. Quare Idioma hoc ab ipsis **समस्कृत**

Samscrit appellatur. Alterum vero populare est, & commune, quod **बेका बोली**

Bekà Bolì audit, quodque etiam Universitatis

Kasì, sive Benarès vocitatur, atque a nobis nunc modo adducitur Apostolicarum Missionum potissimum commodo, donec Grammaticam, ut est in votis, & ut Sacrae Congregationis decreto iamdiu statutum est, proferamus. Tertium tandem Alphabetum occurrit, quod Gentilitium, vel peculiare Nationum dici potest, cum eo nimirum variae Gentes, & Populi commorantes in Regnis, Provinciisque Mogolensibus, & Brammhanicam *Ḍenoxeīar* profitentes utantur. Gentilitium vero Alphabetum hoc in tot genera subdividitur, quot sunt Regna, ac Provinciae, in quibus usurpatur, & a quibus nomen derivat. Huiusmodi porro est lingua popularis Bengalensis, Tourutiana, Nepalensis, Mirathica, Peguana, Singalaea, Telugica, Tamulica, tum quae Nagrì dicitur, tum Nagrì Soratensis, ac quinetiam Balabandù, Devanagaram, Grantham, & ceterae huiusmodi, quae litterarum ductibus, ac figura, tum & dialecto dumtaxat inter se differunt, dum interim elementorum numero, potestate, tum & communibus vocibus, ac syntaxibus ut plurimum inter se conveniunt, quemadmodum & eadem Lingua Samscritica, seu litterali Brammhanica pro sacris, & arcanis rebus singulae hae gentes religiose, constanterque utantur. Bengalicae quidem linguae Alphabetum, cuius & nos exemplar manu exaratum obtinemus a Missionario ex Clericis Regularibus S. Pauli, attulit Ioh. Frid. Fritzzius, qui praesidio usus Beniamini Scultuzii, Halae Magdeburgicae Heterodoxa-

rum Missionum Ministri centum Alphabeta diversarum Linguarum, ac ducentas versiones Orationis Dominicae variis litteris, ac idiomatibus concinnatas edidit Lipsiae anno MDCCCXLVIII. typis Gottl. Frid. Rumffii (1). Tum ibidem Linguarum Marathicae (2), Peguanicae (3), Singalaeae (4) Telugicae (5), Nagaricae (6), Balabandecae (7). Dewa-nagaramicae (8), ac Granthamicae (9) Alphabeta, aet qua fide, Deus scit, proferuntur; quibus & Orationes Dominicales iisdem exaratae litteris subsequuntur. Ceterum Balabandecae litterae habentur etiam in Syllabo Orationum Dominicalium a Clar. Chamberlaynio edito, tum etiam huiusmodi Alphabetum adducitur in Commentariis Academiae Scientiarum Imperialis Petropolitanae (10) ex Elementis Litteraturae Brammhanicae, Tangutanae, Mungalicae Theophili Sigefridi Bayerii, quo loco etiam Dewa-nagaramicum, & Nagarium consuli poterit; quemadmodum in iisdem Commentariis (11) per eundem Bayerium pluribus Tabulis aeneis expressum cerni poterit Brammhanicum elegant-

a 5

gan-

---

(1) Pag. 84. Libri, cui titulus: *Orientalisch-und Occidentalischer Sprachmeister* / &c. Christianus Frider. Gesnert, qui heic pro Typographo propositus est Cap. XII. pag. 132., Institutor est, & Bibliopola.

(2) Pag. 94. (3) Pag. 87. (4) Pag. 88. (5) Pag. 87. (6) Pag. 125. (7) Pag. 124. (8) Pag. 123. (9) Pag. 87. (10) Tō. IV. ad annum 1729. pag. 291, & 192. Tab. XIX. (11) Tō. III. pag. 389.

gantius, & ornatiùs, quo Brammhanes ad libros scientificos exarandos uti solent.

Ita. Iam vero quid de nostro Brammhanico Alphabeto populari, ac communi Universitatis Kasi statuendum sit, iam plane ostendit Cassianus noster Maceratensis. Agit enim ipse imprimis de Vocalibus Litteris, quas xvi. numero proponit, ubi & de apicibus, ac diphthongis pariter loquitur. Dein gradum facit ad Consonantes simplices, quas xxxiv. recenset, ubi & earum modulationes, & sonos exponit, ut proinde Alphabetum hoc nostrum L. constet elementis. Hinc pronunciationis consonantium in particulari regulas tradit, ac aequipollentiam simul earumdem exponit cum litteris Latinis, Graecis, Hebraicis, & Arabicis. Tum copulationem vocalium cum consonantibus, & consonantium cum vocalibus adnotat, quarum etiam Tabulam proponit. Insuper venit ad consonantes plures unico elemento, seu apice expressas, quae a nobis sigla, vel compendiariae notae dicerentur, earumque denominationem quoque recenset. Tabulas quinetiam quinque selectas dumtaxat apposuit eiusmodi consonantium simul copularum una cum Tabula altera, quae partes praefert earum litterarum, quae frequentius aliis consonantibus annecti solent, quas claudicantes appellat; ut hinc pronunciandi difficultates aliqua ratione explanentur. Hinc monendum aggreditur, quomodo Indostani defectum suppleant carentium sibi consonantium, simulque tradit litteras Indostanicas ordine

dine Alphabeti Brammhanici Sanscritici sanctioris, sive litteralis, aut scientifici, quem ordinem dumtaxat eidem in tanta arcani diligentia, ac cura, quam Brammhane gerere notum est erga alienigenas, eosque, qui ex eorum sanguine sati non sunt, eidem noscere licuit; siquidem alias insuper regulas, atque alia praecepta, tum & diversam apicum dispositionem Brammhane habent, etsi tamen nonnullae etiam regulae communis nostri Alphabeti etiam ad litterale ipsum pertineant. Nec etiam omittit Alphabetum populare Indostanorum, vulgo Nagri, quod XLIV. dumtaxat litteris constat, & quo terrigenae omnes utuntur ad familiares epistolas, communesque libros exarandos; atque hoc id habet peculiare, ut quamquam litterae eadem sint cum illis Universitatis Benarensis, exceptis nonnullis peculiaribus callami tractibus, quibus quandoque Amanuenses gaudere solent, quibusque litterarum figura paululum immutatur, exarentur tamen litterae ipsae pensiles a super descripta orizontali linea, quae in principio scribendi a sinistra ad dexteram in papyro signari solet. Deinde ad facilius, distinctiusque dignoscendam harum omnium Indostanarum litterarum vim, ac potestatem schemate exponit easdem ad ordinem Latini Alphabeti redactas. His succedunt Notae numericae, quibus utuntur Indostani, easque suis vocibus designatas, & Nagaricis apicibus orizontali lineae suspensis expressas exponit. Postremo tandem Tironum gratia Catechesim Christianam adnecit, recensens nimirum.

nimirum multo accuratiorē, emendatiorēque Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam, quā Kircherius in sua China illustrata (1) Latino conceptam Idiomate, ac Brammhanicis exaratam elementis adduxerat, & ex eo laudatus Fritzius (2) etiam protulerat, tum insuper subdens Signum Crucis, Orationem Dominicam, Salutationem Anglicam, ac Symbolum Fidei, quorum tamen singula Indostana Dialecto, & apicibus expressa sunt.

iv. Quae autem origo fuerit Indostani nostri Alphabeti, non plane liquet, licet a secretiori Sanscritico, quo Brammhane utuntur, derivasse non dubitem, ut & ipsi ex eo Malabaricam, Marticam, Ziglesicam, aliasque linguas, quae in Littore Coromandelino, ac Malabarico, tum in Insula Ceylon, aliisque in locis obtinent, ortum duxisse, teste Bartholomaeo Ziegenbalgio Danicae *Evangelii* propagatore in Indiis, qui haec Miturino Veyssiercio La-Crozio communicavit (3), assirment. Nisi etiam dicere velimus Indostanum Alphabetum profluxisse ab alio antiquiore Brammhanico non admodum abstinenti; siquidem, teste Cassiano nostro, exstant nunc quinetiam in Indostanicis Regionibus antiqui Codices apicibus quibusdam exarati, quos & ipsi peritiores Brammhane se ignorare ingenuè fatentur,

(1) *Chin. illustr.* p. 162. (2) *Loc. cit.* pag. 82. Fig. v.

(3) *Thesaur. Epistolic. La-Crozianum ex Biblioth. Jordaniana. Lipsiae 1742. Epist. CCCXIX. p. 381., & seq.*

tur, dum interim apud ipsos traditio est, neque eorum maiores, a quibus eos acceperant, huiusmodi litterarum, & nexuum praesertim, qui frequentes sunt, potestatem calluisse. Ceterum cum Indostana Dialectus multis scateat vocabulis Persicis, ac Arabicis, forte suspicari posset, Persicas litteras Tartaricis, Indicis, ac Brammhanicis praesertim originem praebuisse, ut censuit laudatus La-Crozius in eius Epistola ad Bayerium (1), qui insuper Persicas ab Aegyptiacis hieraticis, ac hieroglyphicis se petere posse arbitratur, quod Clearchus Solensis apud Diogenem Laertium (2) testetur, τὰς Γυμνosophιστὰς ἀπογόνους εἶναι τοῦ Μάγων, Gymnosophistas a Magis fluxisse; quamquam hoc eidem abnegaverit Bayerius ipse (3), ut ex eius Epistola innotescit, qui tamen nullam solidam adducit rationem, qua id inficietur; quemadmodum toto caelo errat, dum Persicas litteras cum Armenicis, a quibus toto quinetiam caelo distant, convenire autumat, ac insuper recentes Cophlicas cum antiquis Aegyptiacis confundit, cum sane Cophlicas verisimile sit, ex ipsius La-Crozii sententia (4), sero, & post Psammetichum a Graecis colonis acceptas fuisse. Hanc Brammhanicarum
lit-

(1) Tom. III. Epist. ix. pag. 22.

(2) In Prooemio ad Vitas Philosoph. pag. 6. Edit. Colon. Allobrog. 1615.

(3) Cit. To. I. Epist. XIII. pag. 16.

(4) Cit. To. III. Epist. ead. pag. 23.

litterarum originem a Persicis, & ab Assyriis quin etiam denuo ingerit La-Crozius ipse in eius Epistola ad Ioh. Chamberlaynium (1), ubi neminem moveri posse contendit, ne has origine Assyrias putet, quod ordo scribendi immutatus fuerit, atque hae gentes nunc a laeva ad dexteram scribant; siquidem male etiam argumentum urgeret, qui Graecos litteras suas a Phoenicibus habuisse inficiaretur, quod eorum ordinem, immo & priscam suam a sinistra ad dexteram scribendi rationem immutarint. Verumtamen quod Indostana Dialectus Persicis, ac Arabicis dictionibus ditata sit, fieri etiam potuisset ex frequentibus Orientalium populorum irruptionibus in Indicas regiones, quibus etiam eidem diu, ac longe, lateque diversis temporibus dominati sunt; quemadmodum hinc etiam factum forte est, ut in eorum ritus plures ex Mahometica secta superstitiones irrepserint, ac etiam proinde utraque Religio quibusdam in rebus oppido convenire, ac simul utraque inter se quid commune habere videatur.

v. Nunc quomodo Indostani suos informant litteris pueros, & quomodo res suas scriptis consignent, dicendum nobis superest. Sciendum quapropter est, Indostanos Paedagogos imprimis super areolis arena instratis ramusculo designare, characteres a pueris imitandos, quos dein in arena ipsa pueri ramusculo altero ad propositi exempli

---

(1) Cit. To. III. Epist. XLII. pag. 85.

pli normam exarant, quosque si male describant, tractus illi informes, exaequata arena, oblitentur, donec concinne eosdem exprimant. Hac primiori expleta exercitatione, ad Chartam confugiunt, quae vel ex gossypio, vel ex serico, aut etiam ex cortice radicis cuiusdam arboreae conficitur, & in qua nova scriptionis experimenta pueri paullo instructiores instituunt. Alii vero huiusmodi elementares exercitationes peragunt in Tabulis sesquipede latis, ac duobus pedibus circiter longis, quae pastillis albescentis terrae cuiusdam contectae sunt, ut quod ibidem signatum sit, facile deleri possit. Calamo palustri utuntur pro scriptione, quem fere nostro more intercidunt, eumque inter scribendum alii pollice, & indice simul, alii singulis quinque digitis gerunt, alii pugno constringunt, elato tamen brachio, ac manu, quin ullo fulcimento sustententur; quinetiam interdum epistolas praesertim exarantes sinistrae manus palma chartam sustinent, ac dextera litteras pingunt. Nepaleses porro huiusmodi Tabulis utuntur, quae longitudine, ac latitudine plus minus superioribus respondent, quasque cum herbarum foliis obliniverint, ut eas humectent, ac dein carbone, confricaverint, ut earum superficies nigrescat, acuminato lapillo litteras iisdem inscribunt. Quemadmodum & Nepaleses ipsi chartam adhibent ex cortice arboreae radicis confectam, quam dein secant in fascias quasdam in longum productas, easque simul coagmentatas, ut solidiores sint,

rum

tum flavo calore auripigmento coniunctio, ut a tineis servant, obduktas, ac lapide quinetiam affabre laevigatas in unum compingunt, ut hinc Codices efforment. Suum iidem quinetiam habent atramentum, ac Stilo ferreo Europeorum calammum aemulante ad scribendum utuntur.

VI. Ceterum Missionum Apostolicarum Ministri, qui iis in locis degunt, etiam Europeorum more chartis apud nos communibus utuntur, quibus Indostanorum characteribus aliquid scriptis consignent. Non alio sane modo compactum adservatur Lexicon MS. Linguae Indostanicae in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide, quod Auctorem habet Franciscum M. Turonensem ex Capuccinorum Familia, qui ipsum in Suratenſi Missione, quae eidem erat concredita, concinnavit, ac dein dono dedit Sacrae huic nostrae Congregationi a. d. III. Nonas Quintiles anni MDCCCIV., ut ex acceptationis syngrapha peracta a Carolo Augustino Fabronio, tunc eiusdem Congr. a Secretis, ac dein S. R. E. Cardinali, aperte constet. Duas habet partes hoc Lexicon, quarum prima est pagg. 489., altera vero pagg. 423. Singulae paginae duabus instructae sunt columnis, quarum una exhibet Voces Latinas Alphabetico ordine dispositas, altera Indostanicas Nagaricis apicibus exaratas, atque unaquaeque columna xxv. vocabula continet. In opposita vero pagina duabus pariter columnis distincta habentur explanationes vocum hac ratione, ut prima columna Latinas Voces exponat caractere, & Idiomate Gallico, altera vero Gallico

lico pariter charactere voces Indostanas, quantum potis est, exprimat. Persicis quinetiam elementis nonnullae Indostanae voces hoc in Lexico exarantur, atque singulis Latinis vocibus duae, vel tres Indostanae dictiones, quae huius Linguae copia est, ibidem respondent. Exstat quinetiam in laudata Bibliotheca Dialogus MS. in 4. pagg. 92., quo Christianus, et Ethnicus Indostanus simul loquentes de veritate Religionis inducuntur, quique Betiae Regi, aliisque illius Dynastiae Proceribus anno MDCCCII. a Iosepho M. Gargnanensi, & a Cassiano Maceratenfi Missionariis Capuccinis oblatus est. Tum ibidem etiam adseruatur Codex alter characteribus Regiae Civitatis Patnae ab Amanuensi Christiano indigena exaratus, atque compactus chartis ex radicibus arboreis, qui est pagg. 272., quique Praeceptorum Decalogi explanationem, Dialogum de Religione Christiana, Vitae Servatoris Iesu Christi compendium, versionem Libri de Imitatione Christi, tum preces matutinas, ac vespertinas, aliasque similes continet. Tandem eodem loco habentur quatuor alii Codices ex charta, & characteribus Nepalesibus, quorum primus compendium Catechesis Christianae, alter septem laetalium culparum expositionem, tertius septem Ecclesiae Sacramentorum explanationem, & quartus denique Dialogum inter Magistrum, & Discipulum de Christiana Religione exhibet; quos omnes a Missionariis Capuccinis elaboratos Romam attulit, & Stephano Borgiae Viro Cl., & huius nostrae Congre-

gationis a Secretis dono dedit hoc anno *MDCCCLXXX*. Anselmus Ragusensis Provinciae Siculae, eiusdem Capuccinorum Ordinis Alumnus, & Tibetanarum Missionum quondam Praefectus. At hos dein Codices omnes pro sui munificentia una cum altero Codice ex charta radicis arboreae, in quo Indica Idola, ritus, vestes, aliaque huiusmodi Nepalensibus characteribus, & vocabulis designata, & a Constantino Asculano, Capuccino & ipso Italicis characteribus, & expositionibus illustrata (quibus ad calcem Nepalense insuper Alphabetum additum est) in laudatam Collegii Urbani Bibliothecam illatos voluit Praesul benemerentissimus. Brayerius, ut ex eius Epistola ad La-Crozium (1) patet, expectabat ab Indo suo Magistro, nomine Sonbbara, Historiam Indicam Brammhanice scriptam, sed quo peculiari idiomate, ac quibus characteribus eadem scripta foret, ignoratur. Ceterum nullus forte locus Brammhanicis, & aliis quinetiam exoticarum Linguarum Codicibus magis abundat, quam Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide, quemadmodum ceteras etiam Typographias haec nostra linguarum, & characterum supellectile facile antecellit.

VII. Nimis angustis nos finibus continemur, ne quid de Brammhanica superstitione heic nunc addere nobis liceat. Verumtamen, qui noscere nonnulla hac de re voluerit, consulere poterit
prae-

---

(1) *Cit. Thesaur. Epistolic. La-Crozian. To.I. Epist. XLV. pag.62.*

praesertim Alphabetum Tibetanum Cl. Georgii nostri, de quo supra diximus, & ex quo discere facile poterit, quot erroribus Brammbhanes Idololatrae obcaecati sint, ut & in novis Deorum fabulis fingendis Graecorum licentiam superent (1); Ipsi siquidem etsi Deum ens supremum, summe perfectum, unum, omnisque figurae, & materiae expertem profiteantur, tamen hunc in Mundo visibili, & inferiori nihil agere volunt, nullum ei religionis cultum exhibent, ac se ipsum in Mundi creatioe materialem fecisse, monstroso commento existimant (2). Hinc materialismi, Stoicismi, & Atheismi impietas, immania Indicae Theologiae paradoxa, sententiarum pugna, & sectarum varietas maxima (3). Ipsi quinetiam se iactant natos ex capite, aut ex ore Brammbhae (4), tum munera, & proprietates Ixorettae, Bavani, & Parasakti Diis Bisnu, & Isuren promiscue tribuunt (5). Eisdem insuper suae sunt initiationes, seu ordinationes quaedam, quas sacrificio, igne adhibito, peragunt (6); ut nunc omittam metempsychosis errorem, superstitiosum legis cultum a Brammbha ipsis traditae in Libro Vedam, & normae observantiam circa
fan

---

(1) Part. I. Cap. L. pag. 94.

(2) Cap. eod. pag. 94., & 95.

(3) Cap. eod. pag. 96.

(4) Cap. LIII. pag. 101.

(5) Cap. LIX. pag. 118.

(6) Cap. LXVII. pag. 160.

fastos, nefastosque dies eisdem consignatae in Libro Paniangam a Brahaspeti bonorum Angelorum Magistro conscripto, tum falsis de fato, eiusque decreto opiniones (1), atque alia huiusmodi, quibus enarrandis diem perderem. Sed manus e Tabula. Vale interim, Erudite Lector, & a nobis propediem Alphabetum Malabaricum expecta.

---

(1) Cap. LVII. pag. 114.

Pag. 97. lin. 9. vocales corr. consonantes.

AL-

ALPHABETUM BRAMMANICUM

S E U

INDOSTANUM

UNIVERSITY OF KASHI.

De Vocalibus.

Uamquam plura inter cetera, quibus incolae Regionum a finibus Tibetanae Missionis terminatarum utuntur, idiomata Missionariis ad munus suum rite obeundum in praesenti Missionum statu sint necessaria; *Indostanum*, nempe, *Tourutianum*, Ma-
A quam-

quampurrense, Parabattianum, Nepallense, & alia quinetiam : quum tamen apud populos orientalem plagam Regni Behar attingentes primum vigeat, & ad exarandas scripturas, librosque transcribendos characteres Universitatis *Kasi*, sive Benares ut plurimum in usu sint; idcirco Alphabetum hoc Missionariis ipsis addiscendum proponere nunc satis erit, nobisque etiam ea mens est dumtaxat; eo vel maxime, quod, cum omnia Brammhanorum Alphabetum eodem constant apicum numero, & non nisi figura, & modo conjunctionis vocalium cum consonan-

3
nantibus aliquantisper inter se
differant, quicumque hoc Al-
phabetum bene calluerit, per-
facile postea non solum praedi-
ctorum populorum, sed cete-
rorum quoque Brammhani-
cā superstitionem profiten-
tium poterit Alphabetā reco-
gnoscerē.

Duo autem sunt Brammha-
norum Alphabetā praecipua: al-
terum, quo ipsi res suas seu sa-
cras, seu scientificas solent exa-
rare, quodque समस्क्रित *Sam-*
scrit, id est litterale vocant, ac
pro viribus occultare conantur
exteris aequae, ac incolis, qui
ex Brammhanorum stirpe non

A 2 sunt

sunt progeniti; alterum, quod non modo Brammhanes, sed ceteri omnes plerumque adhibere solent, & a quo litterale parum discrepat quoad usum, ordinem, efficaciamque ipsorum; & de hoc in praesentiarum sermonem faciemus. Deinde Indostanorum popolare Alphabetum etiam exhibebimus, de quo pauca erunt praelibanda.

Notandum est igitur in primis, illud constare characteribus simplicibus, & compositis. Simples ad numerum usque quinquagesimum ascendant, quorum sexdecim inter vocales, triginta quatuor inter
con-

§

consonantes recensentur; compositorum vero numerus designari non potest, quum tot sint, quot fieri possunt coniunctiones consonantium cum vocalibus, vel consonantium cum aliis consonantibus. De his postea, nunc de simplicibus agemus; circa quos

Notandum secundo, licet quinquaginta numerentur characteres simplices, non ideo tamen hinc argui posse, quod Brammhanorum Alphabetum pluribus constet vocalibus, & consonantibus, quam Alphabetum Latinum, quum praeter vocales A.E.I.O.U., quibus Latini quoque gaudent, pro-

A 3.   prie

prie, ac stricte loquendo aliam non habeant, imo careant consonatibus F. Q. X. Y. Z. (qua ratione harum defectus suppleri possit, ac debeat, infra explicabimus) sed dicendum est multiplicari huius Alphabeti apices propter multiplicem sonum, brevem, vel longum, tenuem, vel semi-aspiratum, palatinum, aut nasalem, quo sunt pronunciandi.

Denique sciendum est, Brammhanos, & Indostanos ceteros, Latinorum more, a sinistra ad dexteram scribendo, legendoque procedere; quemadmodum etiam innuendum censeo, Indostanos, ac ceteros Brammha-

mhanicos Gentiles, ut eorum
 pueris, qui litteras adiscendas
 aggrediuntur, Ganesius, sive
 Poleiar liberalium Artium Prae-
 ses, ad bene discendum validius
 auxilium praestet, Alphabeti A-
 picibus magni Numinis invoca-
 tionem legendam praeponere
 talibus notis: श्री गणेशाय नमः

Sri Ganesa ja nam, in nomine

excelsi Genesj, vel alias ॐ नामः

सिद्धं । *Huun namà Sciddan, in*

nomine Sancti. Nos autem pro-
 fanam auspicationem sincero
 corde exsecrantes, ut legentes a
 bonorum omnium largitore in-
 telligentiae donum expectent;

ne methodum immutemus ,
Omnipotentis Dei invocatio-
nem substituimus . His prae-
missis, Vocalium figuras , una
cum modo, quo illas pronun-
ciari deceat, subiicimus :

ॐ श्री श्री श्री परमेश्वर का
नाम पार । *Sri Sri Sri Parmeswar*
Ka Nam par. In nomine Dei
excelsi .

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ
ā ā ī ī ū ū ṛ ṛ

लि ली ऐ ऐ ओ ओ ॐ ॐ
lī lī e ei o au an ā .

Appellationi Latinae Indo-
stanis characteribus interiectae

no-

notas quasdam supra posuimus ad indicandam cuiusque vocalis naturam, quae tamen non eundem respectu omnium praestant effectum; figura enim contractionis, scilicet haec ˘ , qua primum cuiuslibet vocalis apicem connotavimus, in vocalibus *a . i . u . ri . li*. admonebit

lectorem अर्स् *ars*, idest breves eas esse, & sono pronunciandas esse contracto, id est unico temporis instanti: superposita vero vocalibus *e*, & *o*, Latinam ab ipsis exigui pronunciationem significabit. Similiter figura productionis, nempe haec ˘ secundis vocalium
api-

apicibus imposita , in vocalibus *a . i . u . rì . lì .* ६॥॥ *Dirgh* , id est longas illas esse denotabit , & sono emittendas esse productiori : imposita vero vocalibus *eì* , & *aù* indicabit , instar diphthongi Latinae eas pronunciari debere .

Ad perficiendum vero sexdecim vocalium numerum , Indostani praedictis quatuordecim addunt alios duos apices omnibus tum vocalibus , tum consonantibus communicabiles , quamvis vocalis ॐ *a* proposita sit in exemplum . Primum puncto tantisper aperto , quod ॐ॥॥ *ankar* ipsi vocant ,
su-

super litteram formant ad exprimendum quoddam *m*, vel *n* leniter prolatum. Exemplum habes in hac ipsa voce अंकर *ancar*, cuius prima littera, nempe अं, quae praefato puncto signatur, pronunciari debet cum addito tenui *n*, sic: *an-Kar*. Ultimus apex duplici puncto, quod बीसाक्षः *Bisarkâ* appellant, a dextris litterae finalis alicuius dictionis connotatur, nullumque proprium habet sonum, sed tantum indicio est litteram, cui iunctum est *Bisarkâ*, proferri de-

debere fortiter, ac si traheretur e pectore, sono tamen minime in longum protracto; ut videre est in voce exposita

बीसाख, cuius postrema littera est कः *rkâ*, quae, quum eidem copulata sint duo illa puncta, emitti debet, quasi cum impetu.

Hic autem vitio nobis verti posset, quod inter vocales connumeraverimus ऐ *ei*, औ *ai*, quae diphthongis रि *ri* री *ri*; & लि *li* ली *li*, quae syllabis; rum & punctum • *an̄kar*, quod consonantibus; & puncta; बि-
sar-

sarkà, quae accentibus potius accensenda videntur; sed quum Indoſtani vocalibus haec omnia attribuant, nulla nobis nota merito eſt impingenda; illorum namque Alphabetum iuxta ordinem, ac methodum, quam ipſi tenent, in praefentiarum tradere propoſuimus.

C A P. II.

De Conſonantibus ſimplicibus.

NE Indoſtani Alphabeti ordo immutetur, a vocalium expoſitione ad ſimplices conſonantes explicandas procedimus. Notavimus ſupra, conſonantes ſimplices ad XXXIV. uſque

que ascendere , quarum genuina appellatio licet sine vivae vocis adminiculo aut vix, aut nullatenus exprimi valeat, aliqua tamen breviter hic prae-
libabimus, quae eam, quantum quidem fieri poterit, intellectu facilem reddant.

Sciendum igitur , pleraeque harum consonantium esse duplices, triplices, vel etiam quaduplices, diverso singulas exaratas charactere, quae characterum varietas diversitatem significat modulationis, & soni, quo Indostani singulos apices ab invicem in pronuntiatione distinguunt. Alios vero obscure in interiori gutture formant, &
vo-

voce tenui, ac quasi dimidiata proferunt. Alios quadam vi, & aliqua aspiratione exalant. Alios insuper medio palato, scilicet ad palatum ipsum linguam inflectentes emittunt. Alios tandem narium ministerio pronunciant. Primam modulationem, seu sonum appellabimus *tenuem*, alterum *femi-aspiratum*; tertium *palatinum*, postremum denique *nasalem* vocabimus, & sequentibus notis super latinam appellationem delineatis distinguemus. Prima nota tenuem, secunda semi-aspiratum, altera palatinum, quarta nasalem signabit: quae vero nullo erunt

no-

notatae signo, non aliam, quam latinam pronunciationem habebunt. Sint ergo notae pronunciationis :

Pro Tenuibus   ॐ

Pro Semi-aspiratis   ॐ

Pro Palatinis   ॐ

Pro Nasalibus   ॐ

His praemissis, Tabula Consonantium simplicium heic statuitur :

ॐ	क	ख	ग	घ	ङ
	^{ka}	^{kh}	^{ga}	^{gh}	^{ng}
	Ka	kha	ga	gha	nga

ॐ	च	छ	ज	झ	ञ
	^{ci}	^{ch}	^{gi}	^{gh}	^{ng}
	cia	ciha	gia	giha	nghion

ॐ ॐ

ॐ	ट	ठ	ड	ढ	ए
	^{६५} ta	^{६६} tha	^{६५} da	^{६६} dha	^{६५} nā

ॐ	त	थ	द	ध	न
	^५ ta	^६ tha	^५ da	^६ dha	na

ॐ	प	फ	ब	भ	म
	^५ pa	^६ p-ha	^५ ba	^६ bha	ma

ॐ	य	र	ल	व	श
	già	ra	la	va	fciaè

ॐ	ष	स	ह	क्ष	॥
	^६ kha	sa	ha	ccia .	

Hic obiter notandum est ,
 consonantes palatinas ड *da*, &
 ढ *dha* aliquando per *da*, ali-
 quando vero per *ra*, sono ta-
 B men

men palatino retento, pronun-
ciari debere, licet ratio, aut re-
gula certa de hac re assignari
non possit, totumque ex usu
discere oporteat; v. g. डंड *dand*
baculus, कथोडा *K athora* pel-
vis, गोडा *gora* equus, डीट *dit*
mansuetus, दुन्द *dund* luxuriosus,
बढई *barai* faber lignarius,
गठना *garnà* sepelire.

Notandum insuper, litte-
ram य *gia* quandoque जा, non
gia proferri; quod maxime
evenire solet, quando cum aliis
consonantibus copulatur, v. g.

क

कन्या *Kanja* virgo nubilis ,
 तपस्या *tapesja* contemplatio ,
 कर्त्तुं कर्त्तु *kion kar* qua ex caus-
 sa &c.

Consonantes omnes in supe-
 riori tabula descriptae , quas
 Indostani quinquenas , & quin-
 quenas, instar cantionis reci-
 tant, congenitam habent vo-
 calem अ *a*, in quam earum
 pronunciatio desinere debet,
 sic proferendo *ka, ga, cia* &c.;
 excipe *nghion*, quod exit in *on*.
 Hinc ut plurimum tot syllabas
 in dictione legere oportet, quot
 in ipsa inveniuntur consonan-
 tes, dummodo non sint plures

B 2 ad

ad invicem copulatae, vel in corpore dictionis non elidantur: hae enim ad unam, eandemque syllabam pertinent. Quando autem consonans est finalis, tunc earum remanente numero syllabarum, plerumque perdit vocalem congenitam, & vocatur कंदीत् *kandit*, id est elisa; quod in medio dictionis non raro evenire solet. Legem tamen de hac re generalem vix, aut non invenies omnino. Exemplum habes in voce क्कम्क *ciakmak* ignitabulum, in qua quatuor consonantes per se solas integram dictionem

nem

nem duarum syllabarum effor-
mant, licet utrumque ऋ *k*, sci-
licet tam finale, quam me-
dium elidatur.

Ab hac elisionis regula exci-
piendae sunt consonantes fina-
les quidem, sed signatae defu-
per puncto *anckar*, vel ad de-
xeram punctis *bisarkâ* conno-
tatae; priores namque in *an*,
posteriores vero in *â* fortiter
prolatum inviolabili lege ter-
minant.

Licet consonantes praedi-
ctae per se solas non syllabas
modo, sed integras quoque
voces, ut vidimus, constitue-
re possint: nihilominus संद

B 3. *sand,*

sand, id est simplices vocantur, quia simplici, & unico apice efformantur. Si vero alia sive vocalis, sive consonans ipsi copuletur, quod fieri debet saepissime, tunc vocantur

असंद *asand* non simplices. In his autem coniunctionibus non easdem Indostani sequuntur regulas, ac nos Latini. Nos enim cuiusque vocalis figuram (nam de consonantibus infra) etiam si unicam cum aliis litteris componat syllabam, integram semper exaramus; illi vero partem tantum eiusdem, ut sequentia exempla exhibent: दारम *daem* perpetuus

tuus , नाई *bai* frater , राकना
rakna custodire , in quibus vo-
 calis आ dimidia tantum sui
 parte consonanti adiungitur
 hac perpendiculari linea ८; In-
 de fit , ut quotiescumque in
 eorum scripturis intergum ali-
 cuius vocalis characterem sive
 in principio , sive in medio ,
 seu in fine dictionis reperi-
 ris , nulli consonanti eam debeas
 copulare ; quia tunc ex se so-
 la syllabam constituit . En e-
 xempla : असल *asal* originale :
 इव *iw* similis , उपर *upar* su-

B 4 pra ,

pra , भाई *bhai* frater , in quibus vocibus vocales अ. उ. इ. ए. ex se solis sine consonantium unione syllabam integrant.

Observe hic obiter , quamcumque vocalem cuicumque consonanti copulatam semper esse *rectam* , consonantem vero *rectricem* . Quid autem sit *rectrix* , & *recta* , docebimus postea .

At priusquam de modo copulandi vocales cum consonantibus verba faciamus , pauca de uniuscuiusque consonantis pronuntiatione praemittenda iudicamus .

CAP.

C A P. III.

De pronuntiatione Consonantium
in particulari.

1. क *Ka*. Est haec prima littera consonans apud Indos, & ex qua Alphabetum के खे *ke-kho* nomen habet: aequivalet nostro *k* Latino, vel *c* ante *a*, nec ante *i*, & *e* suam, ut apud nos, pronuntiationem mutat, sed eodem modo *ka*, *ke*, *ki*, *ko*, *ku* profertur, ut Arabum ق *k*.

2. ख *Kha*. Haec littera apud Latinos non habetur, ideoque aliter, quam per *ka*, & *b*, scilicet *kha*, non potest exprimi, nisi dicamus, quod eo-

eodem modo cum praecedenti, sed asperiori pronunciatur, ac ح *cha* Arabum repraesentat.

1. گ *Ga*. Eadem littera est cum nostro *g* ante *a* posito; dices eodem modo *ga*, *ge*, *gi*, *go*, *gu*, semper pronunciando *g* lenem, ut in Latinis dictionibus *gaudium*, *gossypium*, *gustus* &c.

4. غ *Gha*. Est *g* secundum, seu praecedenti simile, ita tamen, ut illi aspirationem addas, quod apud Latinos non in usu habetur. Arab. ع *Ghain*.

5. ن *Nga*. Est littera particularis, quae naso proferri debet cum aliqua aspiratione,
lin-

linguam invertendo, & palatum leniter percutiendo, ita ut *bleſa* simul, & *naſalis* proferatur. Eius ſonum Latinis litteris exprimi nullo modo poſſumus; Magiſtri vox rite docebit.

6. ꝛ *Cia*. Neque haec ulli ex noſtris litteris rite poteſt aſſimilari, ſed medium habebit locum inter *c* Italorum, & *tcha* a Gallis pronunciatum, quod uſus docebit.

7. ꝛ *Ciba*. Haec littera optime a Gallis pronunciatur, & aſperam prolationem exigit.

8. ꝛ *Gia*. Noſtro *gi*, & ꝛ simul arridet haec littera, vel de-

debet pronunciari eo fere modo, quo pronunciant, qui linguam habent blefam. Per ج *gim* Arabum explicatur.

9. ج *Giha*. Est alterum *gi*, quod blese quidem efferri potest; ac magis ad nostri *g* ante *e*, & *i* positi pronunciationem, ut *germen*, *gigas*, quamvis cum aliqua differentia, accedit, & ج *gim* Arabum refert.

10. ڭ *Nghion*. Haec per Latinam litteram describi nequit, cum plures simul polatae eius sonum exprimere valeant; Palato enim simul, & naso cum aliqua aspiratione erit pronuncianda. Usus te docebit.

11. Ṭ *Ta*. Aliter, quam per *t*, haec a nobis Latinis explicari nequit, nec describi potest; quamvis longe sit diversa, eiusque pronunciationem assequi necessarium sit. Proferatur lingua paullulum inversa, & palatum leniter percutiente, quo *blese* pronunciatur; quod sane per usum assequeris. Respondet Ṭ *tta*, vel Ṭ *te* Arabum.

12. Ṭ *Tha*. Litterae antecedenti similis est, eodemque modo effertur, addendo illi aspirationem *h*, quasi Ṭ *the* Arabum.

13. Ḍ *Da*, vel *ra*. Duplicem huius litterae pronunciationem

nem habes; nunc enim, ut *d* bleſum, nunc, ut *r* itidem bleſum, ſed palatum ſimiliter leniter percutiendo pronunciat. Initio quidem dictionis, ſemper ut *d* bleſum pronuncias, ſed in medio, & in fine certa non habetur regula, modo *da*, modo *ra* dices.

14. *Ḍha*. Eadem eſt cum praecedenti *d*, & *r*, eodemque modo pronunciantur, ſed aſpere, & quadam aſpiratione ſuperaddita. Cum *Ḍal* Arabum convenit.

15. *Ṭa*. Iſta littera eſt *n*, ſecundum quod enaſo ſemper pronunciat. Apud Arabes *Ṭun*.

16. *Ṭa*

16. τ *Ta*. A nostro *t* non differt.

17. θ *Tha*. Est τ *tau* Graecorum; quod fortiter debemus pronunciare, sicut υ *teth* Hebraeorum, vel ʔ *tta* Arabum.

18. δ *Da*. Est nostrum *d* Latinum.

19. δ̣ *Dha*. Est secundum *d* asperum, cui debetur aspiratio *h*, & etiam respondet ad Graecorum δ *delta*.

20. ν *Na*. Non differt a nostro *n* Latino, nisi quod caveri debet, ne de naso pronunciatur, sed semper clare, ad differentiam alterius ν̄ *na*, quod de naso paullulum effertur.

21. π *Pa*. Praesens haec littera est *p* Latinum.

22. ϕ

22. ꝥ *P-ha*. Est *f* Latinum; vel melius *p-h*, vel ꝥ *phi* Graecorum; optime tamen pronuntiabis, si *p-ha* dicere queas.

23. 𐌰 *Ba*. Latinum *b*, de quo adnotes velim, quod sicut in nostra Europa apud varias nationes *b* in *u*, & *v* consonans in *b* immutatur, & unum pro alio usurpatur, ita apud Indos inuenies dicentes 𐌲𐌰ꝥ *vap-h* pro *bap-h* vapor; & 𐌲𐌰𐌲 *vavo* pro 𐌲𐌰𐌲 *bavo* existentia.

24. 𐌲𐌰 *Bha*. Secundum *b*, quod aspirationem sibi adiungit, dicendo *bha*; ista littera non convertitur in *u*.

25. 𐌰 *Ma*. Est Latinum *m*, quod debet aperto ore pronun-

nunciari ad differentiam alterius, quod *mindan*, vel *nindan* vocant, & obtuso effertur ore.

26. Ꝥ *Gia*, vel *ja*. Est littera media inter consonantem, & vocalem, ut suo loco dicitur. Apud nos aequivalentem non habet. Indi illam vocant *gia*, vel *ja*, pronunciando illam parumper in gutture; sed alio modo, quam ε *aain* Arabum, cui tamen in multis potest assimilari.

27. ꝥ *Ra*. In nullo differt a nostro *r*.

28. Ꝧ *La*. Est *l* Latinum.

29. ꝧ *Va*. Ea littera est *v* consonans, vel potius media.

C

in-

34

inter consonantem, & *u* vocalem, & utriusque officium agit. Non pronunciatur, ut *u* vocale, sed quasi *9* *vau* Arabum, & *י* *vau* Hebraeorum.

30. *כ* *Scià*. Character hic aequivalet *ch* a Gallis pronunciato, nullo autem modo *c* Italorum. Est *ش* *scin* Arabum.

31. *ק* *Kha*. Est tertium *k*, idem cum secundo, & *خ* *cha* Arabum simile.

32. *ס* *Sa*. Latino *s* aequivalet.

33. *ה* *Ha*. Est *h* Latinorum.

34. *צ* *Ciha*. Haec littera rara est, & vix in usu; assimilatur in omnibus septimae *צ*.
CAP.

CAP. IV.

De copulatione Vocalium
cum Consonantibus

EX his omnibus praemissis habes, ad legendos Indostanorum libros haudquaquam tibi sufficere solas litteras *sand*, seu simplices didicisse, nisi regulas quoque coniunctionum quam perfectissime noveris. Quamobrem notanda sunt sequentia.

1. Vocalis quaecumque illa sit, semper sequitur naturam soni consonantis, cui copulatur, *tenuis*, *semi-aspirati*, *palatini*, aut *nasalis*, retenta propria pronuntiatione brevi, vel longa.

C 2   2. Vi-

2. Viceversa, consonans pariter induit pronunciationem brevem, vel longam vocalis sibi coniunctae, proprio retento sono tenui, vel semi-aspirato &c.

3. Æ *A* breve, quum omnibus congenitum sit consonantibus, nullo umquam particulari apice eisdem adnectitur; quod si illo uti opus fuerit, tota eius figura exaratur, sicque ex se solo syllabam format.

4. Vocales reliquae modo a dextris, modo a sinistris, modo supra, modo subtus pro cuiusque exigentia, & natura, determinata sui parte, consonantibus ipsis uniuntur. Per sinistram
in-

intellige sinistram oculi tui, quae dextrae libri, seu scripturae respondet, scilicet eam partem, a qua Latini scriptionem auspicantur; per dexteram vero dexteram oculi tui, quae sinistram respicit libri, seu scripturae; illam videlicet partem, ubi Latini scribendo desinunt.

5. अ A longum consonanti copulatur, a dextris ducta linea perpendiculari hoc modo ण, ut videre est in exemplis supra allatis.

6. इ I breve a sinistris, sic ण; v. g. सिद्ध *sidd*, vel correctius णिद्ध *scidd* sanctus, ubi i, quia breve, a sinistris notatur.

7. ई *I* longum a dextris sic
 १; v. g. ३।दी *sciadi* festum lae-
 titiae, ubi *i*, quia longum, si-
 gnatur a dextris.

8. Pari modo उ *u* breve a
 dextera ad sinistram ducitur
 subtus consonantem, sic ॐ; v. g.
 वतुर *ciatur* astutus, दुकुम *hu-*
kum iussio, ubi *u*, quia breve,
 pariter subtus a sinistris.

9. ई *U* longum non aliter
 subtus, sed a sinistra ad dexte-
 ram, sic ॐ; v. g. ओरु *gioru* uxor,
 १।रु *giaru* scopa, ubi *u*, quia
 longum, dexteram respicit.

Vocalis *ri*, & *li* extra libros
samscrit, id est scientificos, ac
 fa-

sacros, vix est invenire; in Alphabetorum speciminibus tamen proponi solent, & idcirco distingui notamus.

10. रि *Ri* breve exprimitur lineola quadam uncinata, ad pedem consonantis apposita, sic ८; v. g. कृ॒रु *kriscna* nomen proprium Idoli, कृ॒रु प॒लु *kriscna-pacc* luna decrescens, ubi lineola uncinata litteram क॒ terminans, *ri* breve significat.

11. Pro री *ri* longo praedicta duplicatur lineola, sic ९; v. g. कृ॒तं *kritan* furari, तृ॒खो॒त *trikot* nomen medicinae; litterae क॒, & त॒ illo duplici unco

notatae *ri* longum habere indicant.

12. Pari modo लि breve consonantem terminat duobus punctis tantisper apertis, ad eius pedem copulatis, sic ॐ ; & ली *li* longum signatur iisdem punctis in medio caudatis, sic ॐ.

Sed quum postremae hae duae vocales in ipsis etiam libris scientificis rarissime adhibeantur; ideo nullae nobis suppetunt voces, quibus earum usus exemplo exprimi queat; unde ad sequentem coniunctionum Tabulam Lectorem amandamus.

13. ऐ *E* breve copulatur ,
 ducta supra consonantem unica
 linea , instar accentus gravis ,
 aliquantum inclinata , sic ~ ;
 v. g. बेद *bed* sacer Indostano-
 rum codex , नेवद्य *nevotà* con-
 vivium , फतेदार *p-hatedar* ex-
 pugnator : in quibus exemplis
 accentus gravis , seu linea su-
 perposita *e* breve importat.

14. Quod si ऐ *e* longum , id
 est *ee* , *ai* , vel *ei* , instar diphthon-
 gi adhibere necesse sit , dupli-
 catur accentus , seu linea tali
 modo ~ ; v. g. मेना *meina* cer-
 ta species avium , बेरी *beeri* ini-
 mi.

micus: in his vocibus duplex ille accentus aequivaleret *e* longo, seu diphthongis supra notatis.

15. Haud absimili modo copulantur vocales *ॐ* *o*, & *ॐ* *au*, vel *ou*, hoc solo discrimine, quod a dextris consonantis addenda est linea perpendicularis, ut de vocali *a* paullo ante monuimus. Itaque ad denotandum *o* breve, unicum desuper exarabis accentum; duos vero ad significandum *o* longum, seu diphthongos *au*, vel *ou*; sed in utroque casu lineam adnectes. Exempla pro *o* brevi:

करोर *karor* decem milliones ,
गा

गोडा *gora* equus, मोहसील
mohasil exactor. Exempla pro
 o longo, seu *au*, & *ou*: मौगंध
saugand iuramentum, नामी
noumi nonus, तौलन *toulna*
 ponderare, seu librare.

16. Punctum ° *ankar*, quod,
 ut diximus alibi, omnibus tum
 vocalibus, tum consonantibus
 est communicabile; nihil aliud
 denotat, nisi *n*, & aliquando
 etiam *m* leniter proferendum,
 quo littera terminari debet in
 pronuntiatione: ita ut vocalis
 quaecumque tali puncto nota-
 ta desinat in *an*, *en*, *in*, *ein*,
on,

on, vel *aun*, pro vocalis cuiusque natura. Exempla: अंधाली *andiali* caecitas, इंद्र *Indra* Idoli nomen.

Consonantes *sand*, seu simplices, tum & compositae ex foliis consonantibus, hoc item puncto signatae, propter vocalem *a* brevem ipsis congenitam, semper exeunt in *an*, ut videre est in संयोग *sangiogh* occasio, कंबा *kambah* columna.

Excipe litteram ऋ *nghion*, quae solummodo naturalem suum sonum tantisper producit. Con-

Consonantes vero *asand*, & quaecumque aliae compositae, propter alicuius vocalis unionem, ipsius vocalis aemulantur naturam, & in *an*, *in*, *un*, *en*, *ein*, *on*, vel *aun*, seu *oun* terminantur. En exempla :

ब्राम्हान *Brammhan* Brammhanus, मेहिं *mehin* subtilis, गेहुं *ghehun* frumentum, सेंदुर *sendur* minium, जोंग *giong* hirudo &c.

17. Tandem duo puncta : *Bisarkâ*, quae pari modo omnibus litteris uniri possunt, eisdem copulantur a dextris, sed solummodo in fine, numquam vero

vero in medio dictionum ; neque tamen omnium, sed illarum dumtaxat , quarum ultimus apex protundi debet fortiter ; v. g. इतिस्तीतेः *itistitê* & cetera, दीन्यइः *ittiadi* & sic de singulis . De vocalibus autem satis .

Nunc ordini Alphabeti Indostani inhaerentes, coniunctionem cuiuslibet consonantis cum quacumque vocali, iuxta praelibatas regulas delineabimus. Sit igitur

CAP.

C. A. P. V.

De Consonantibus Vocalibus

Consonantes Indostanorum, sicut pluries diximus, per se tantum syllabas formant vi a brevis sibi congeniti, dummodo in medio, vel in fine dictionis elisionem non requirant, quia tunc congenitum a amittentes in proprio cuiuscumque consonantis sono terminant, ut ostendimus supra in voce दकमक *ciakmak* ignitabulum; ceterum vero consonantes omnes coniunctae vocalibus, istarum naturam induunt,

unt, nec umquam eliduntur, sed semper in *a. e. i. o. u.*, aut *ei*, vel *ou* terminant, iuxta vocalium naturam, quarum pars erit illis copulata.

Quamlibet cuiusque vocalis partem, quam consonantibus Indostani solent adnectere, proprio distinguunt nomine; & hanc lineam ङ, quam ad signandum *a* longum apponunt, कना *kana* appellant; hanc ङ ad *i* breve denotandum पतके कोनालि *patke-konali* vocant; & sic de reliquis. At cum haec instructio non कोख वंदार *kok-vandar* Alphabetario, sed व्या

ब्या का ए दार *biakarn-dar*

Grammatico potius conveniat,
libenter ipsam omittimus, &
Tabulam tradimus, sicut suis
pueris Indostani praeberere so-
lent, quos docent बरेकना *ba-*
rekarna syllabare. Sit igitur

*Tabula Consonantium Vocalibus
coniunctarum.*

क का कि की कु

Ka ka ki ki ku

कू कृ कृ कू कू

ku keri keri keli keli

के के को को कं

ke kei ko kau kan

D

कः

कः ॥

kā .

ख खा खि खी खु

Kha kha khi khi khu

खू खै खे खी खू

khu kheri kheri kheli kheli

खे खै खो खा खं

khe kheì kho khau khan

खः ॥

khâ .

ग गा गि गी गु

Ga ga ghi ghi gu

गू गै गे गी गू

gu gheri gheri gheli gheli

ग

५१
गे ये गो मौ गं

ghe ghei go ghaù gan

गः ॥

gâ

८ घ घा बि घी घु

Gha gha ghi ghi ghu

घू घी घृ घी घू

ghu gheri gheri gheli gheli

घे घे घो घो घं

ghe ghei gho ghaù ghan

घः ॥

ghâ

८ ङ ङा ङि ङी ङु

Nga nga nghi nghi ngu

D 2

ङ

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚
ngu ngheri ngheri ngheli

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚
ngheli nghe nghei ngo

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ॥

ngaù ngan ngâ.

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚
Cia cia ci ci ciu

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚
ciu ceri ceri celi celi

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚
ce cei cio ciaù cian

ᳵ᳚ ॥

ciâ .

ᳵ᳚ ᳵ᳚

८ छ छा छि छी छु
Ciha ciha cih cih cihu

छू छृ छ्रि छ्ली छ्लि
cihu cehri cehri cehli cehli

छे छै छो छौ छं
ceh cehi ciho ciahù cihan

छः ॥

cihâ .

८ ज जा जि जी जु
Gia gia gi gi giu

जू जू ज्रि ज्ली ज्लि
giu gierì gierì gieli gieli

जे जै जो जौ जं
gie gie gio giâu gian

D 3

जः

জি ৷

giâ .

গি গিহ গিহ গিহ গিহ

Giha giha gih gih giuh

গিহ গিহরি গিহরি গিহলি গিহলি

giuh giehri giehri giehli giehli

গিহ গিহি গিহ গিহু গিহন

gieh giehi gih giahù giahn

জি ৷

giâh .

ন ন ন ন

Nghion nghia nghi nghi

নু নু নু নু

nghiu nghiu nghieri nghieri

ন

ॐ ॐ ॐ ॐ
 nghieli nghieli nghiê nghiê

ॐ ॐ ॐ ॐ ॥
 nghio nghiaù nghion nghiâ.

ॐ ठ ठा ठि ठी ठु
 Ta ta ti ti tu

ठू ठू ठू ठू ठू
 tu teri teri teli teli

ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ
 te tel to taù tan

ॐ ॥

tâ.

ॐ ठ ठा ठि ठी ठु
 Tha tha thi thi thu

D 4 ठ

thu	theri	theri	theli	tehli
the	thel	tho	thau	than

thâ.

Da	da	di	di	du
du	deri	deri	deli	deli
de	dei	do	daù	dan

dâ.

thâ.

ੴ

ਠ ਠਾ ਠਿ ਠੀ ਠੁ
Dha dha dhi dhi dhu

ਠੂ ਠੁ ਠੁ ਠੁ ਠੁ
dhu dheri dheri dheli dheli

ਠੈ ਠੈ ਠੋ ਠੋ ਠੰ
dhe dheì dho dhaù dhan

ਠ: ॥
dhâ.

ਨ

ਏ ਏਾ ਏਿ ਏੀ ਏੁ
Na na ni ni nu

ਏੂ ਏ ਏ ਏ ਏ
nu neri neri neli neli

ਏ ਏ ਏ ਏ ਏੰ
ne nei no naù nan

ਏ

एः ॥

nâ.

त ता ति ती तु
Ta ta ti ti tu

तू तृ तृ तू तू
tu teri teri teli teli

ते ते तो तौ तं
te tei to tau tan

तः ॥

tâ.

थ था थि थी थु
Tha tha thi thi thu

थू थृ थृ थू थू
thu theri theri theli theli

थ

थे थै थो था थं
 the thei tho thau than

थः ॥

thâ .

द दा दि दी दु
 Da da di di du

दू दृ द्र द्रु द्रु
 du deri deri deli deli

दे दे दो दौ दं
 de dei do dau dan

दः ॥

dâ .

ध धा धि धी धु
 Dha dha dhi dhi dhu

ध

धू	धृ	धृ	धू	धू
dhu	dheri	dheri	dheli	dheli
धे	धे	धो	धो	धं
dhe	dhei	dho	dhaù	dha

धाः ॥

dhâ.

न	ना	नि	नी	नु
Na	na	ni	ni	nu
नू	नृ	नृ	नू	नू
nu	neri	neri	nali	nali
ने	ने	नो	नो	नं
ne	nei	no	naù	nan

नाः ॥

nâ.

प

ण पा पि पी पु
 Pa pa pi pi pu
 पू पू पू पू पू
 pu peri peri peli peli
 पे पे पो पो पं
 pe pei po pañ pan
 पः ॥
 pâ .

ष षा षि षी षु
 P-ha p-ha p-hi p-hi p-hu
 षू षू षू षू
 p-hu p-heri p-heri p-heli
 षू षू षू षू षू
 p-heli p-he p-hei p-ho p-haui
 ष

धू धृ धृ धू धू
dhu dheri dheri dheli dheli

धे धे धो धो धं
dhe dheì dho dhaù dha

धाः ॥

dhâ.

न ना नि नी नु

Na na ni ni nu

नू नृ नृ नू नू
nu neri neri nali nali

ने ने नो नो नं
ne nei no naù nan

नः ॥

nâ.

प

ण पा पि पी पु
 Pa pa pi pi pu
 पू पू पू पू पू
 pu peri peri peli peli
 पे पे पो पो पं
 pe pei po paue pan
 पः ॥
 pâ .

ण फा फि फी फु
 P-ha p-ha p-hi p-hi p-hu
 फू फू फू फू
 p-hu p-heri p-heri p-heli
 फू फू फू फू फू
 p-heli p-he p-hei p-ho p-hau
 फ

ਫੰ ਫ਼ੰ ॥

p-han p-hâ .

ਫਾ ਫਾ ਫਿ ਫੀ ਫੂ
Ba ba bi bi bu

ਫੂ ਫੂ ਫੂ ਫੂ ਫੂ
bu beri beri beli beli

ਫੇ ਫੇ ਫੋ ਫੋ ਫੰ
be bei bo bau ban

ਫ਼ੰ ॥

bâ .

ਭਾ ਭਾ ਭਿ ਭੀ ਭੂ
Bha bha bhi bhi bhu

ਭੂ ਭੂ ਭੂ ਭੂ ਭੂ
bhu bheri bheri bheli bheli

ਭ

भे भै भो भौ न
 bhe bhei bho bhaù ban

नः ॥

bhâ .

म मा मि मी मु
 Ma ma mi mi mu

मू मृ मृ मू मू
 mu meri meri meli meli

मे मै मो मौ मं
 me mei mo mau man

मः ॥

mâ .

य या यि यी यु
 Gia gia gii gii giu
 य

यू	यृ	यृ	यू	यू
giu	gieri	gieri	gieli	gieli
ये	ये	यो	यो	यं
gie	giei	gio	giaù	gian

यः ॥
giâ.

र	रा	रि	री	रु
Ra	ra	ri	ri	ru
रू	रृ	रृ	रू	रू
ru	rri	rri	rli	rli
रे	रे	रो	रो	रं
re	rei	ro	rau	ran

रः ॥
râ.

ल

ल ला लि ली लु
La la li li lu

लू लृ ल्रि लू ल्रि
lu lri lri lli lli

ले ले लो लौ लं
le lei lo lau lan

लः ॥

lâ.

व वा वि वी वु
Va va vi vi vu

वू वृ व्रि वू व्रि
vu veri veri veli veli

वे वे वो वौ वं
ve vei vo vau van

E

वः

दा ॥

vâ .

दा दा दि दी दु

Scia scia sci sci sciu

दु दु दृ दु दु

sciu sceri sceri sceli sceli

दे दे दो दौ दं

fce fcei fcio sciau scian

दा ॥

sciâ .

ख खा खि खी खु

Kha kha khi khi khu

खू खृ खृ खू खू

khu keri keri keli keli

ख

खे खै खो खौ खं

khe khei kho khau khan

खः ॥

khâ .

स सा सि सी सु

Sa fa fi li fu

सू सू सू सू सू

fu fri fri feli feli

मे मै मो मौ मं

fe fei fo fau fan

सः ॥

sâ .

ह हा हि ही हु

Ha ha hi hi hu

E 2

ह

हु हु हे हे हे
hu heri heri heli heli

हे हे हो हो हं
he hei ho hau han

हः ॥

hâ .

श शा शि शी शु
Ciha ciha cihi cihi cihu

शु शु शु शु शु
cihu cehri cehri cehli cehli

शे शै शो शौ शं
ceh cehi ciho cihau cihan

शः ॥

cihâ .

CAP.

C A P. VI.

*De pluribus Consonantibus unico
Apice conscriptis, eorumque
denominatione.*

INdoctanae linguae praeceptores suas litteras in quatuor classes distribuunt, nempe in *sand*, seu simplices; in *asand*, non simplices, id est compositas; in *pult*, seu tumidas; & in *purna*, sive plenas. De prioribus abunde disseruimus supra: de posterioribus quaedam adnotanda supersunt.

Itaque *pult*, seu tumida dicitur littera tribus consonantibus constans, vel duabus consonantibus, & una vocali; e. g.

E 3   ३१ ३

रास्त्र *sciastr* ars liberalis, सद्वा
sakhti durities: utriusque vocis
 ultima syllaba est *pult*; al-
 tera, quia tres consonantes,
 nempe स, त, र copulantur in
 unam; altera vero, quia con-
 currunt duae consonantes, sci-
 licet द्वा, & त, & una vocalis,
 nempe ई.

Purna, seu plena est littera,
 quae ex tribus consonantibus,
 & una vocali conficitur; e. g.
 स्त्रीलीग *strilingh* femininum
 genus; vox monosyllaba स्त्र *stri*
 ex quatuor litteris, nempe ex
 स

म, त, र, & ई vocali componitur, बबर्च् *babarci* coquus: In hac voce tres syllabas numera, scilicet ब, ब, र्च्; priores duae sunt *sand*, quia ex simplici ब *ba* constant; tertia est *purna*, quia ex uno र, duobus ब, & ई longo formatur.

Hic autem silentio praeterendum non est, inter ipsos etiam Indostanos in dubium vocari, utrum puncta *anckar*, & *bisarkâ* inter vocales sint recipienda. Qui vocalibus illa accensent, praefatas litteras र्च्,

E 4 &

& झ, & ceteras ex tribus consonantibus, & una vocali compositas चौकांदा *ciaukonda*, id est quadratas appellant, & nomen *purna* iis litteris donant, quae non solum ex tribus consonantibus; & una vocali, sed ex punctis quoque *an-
kar*, vel *bisarkâ* componuntur. Eiusmodi esset secundus character dictionis अस्त्रांग *astrang* saltator, in quo simul copulantur स, त, र, अ, & punctum ० *an-
ckar*. Illi vero, qui eadem puncta e vocalium catalogo expungunt, eo quod neutrum sine ali-

alicuius vocalis, vel consonantis adminiculo in dictionibus locum habere valeat; reiecta *ciaukonda*, seu quadrata, solas *sand*, *asand*, *pult*, & *purna* admittunt, & compositam ex quatuor litteris (sive deinceps puncta *anckar*, aut *bisarkâ* iuncta sint, sive non) indiscriminatim *purna* denominant.

Antequam ad exempla procedamus coniunctionum consonantium cum consonantibus, observa primo in copulatione quacumque aliam esse litteram reatricem, quae ceteras regit, aliam rectam, quae a reatrice dirigitur. Littera recta illa dicitur, quae prior, recta vero, quae

quae posteriori loco est pronuntianda; e. g. प्रगट् *pragati* manifestatio, prima syllaba est *asand*, composita ex प *p*, ए *e* र *r*, sed *p* dicitur reſtrix, quia primum, र *r* vero reſta vocatur, quia ſecundum in pronuntiatione locum obtinet. Oppositum eveniret, ſi ſcriberes सर्प *ſarp* ſerpens, in qua voce र *r* regit प *p*, & illa reſtrix, iſta reſta dicitur.

Secundo notandum eſt, conſonantium alias a dextris; alias a ſiniſtris, alias ſubtus, ſeu ad
pe-

pedem, alias demum in ipso corpore unius, eiusdemque characteris sibi invicem copulari.

Sola consonans र *ra* quandoque desuper connotatur hoc signo ~ (quod Indostani रेफ़ *rep-bl* appellant) & tunc regit ceteras omnes, quibuscum unitur; exemplum habes in alata voce सप, item अर्थ *arth* explicatio, सुर्ग *surgg* sol. Cum vero exaratur in corpore, vel ad pedem alterius, semper est recta.

Quomodo autem, & qua
fui

fui parte consonantes reliquae in copulationibus exarari debeant, universaliter definiri non potest. Quamobrem ad sequentia coniunctionum exempla oportet recurrere; cetera Magister, studium, & usus docebunt.

Iam vero ad dignoscendum, quae sit consonans recta, & quae rectrix, haec regula generalis tenenda est. Consonans illa, quae aliqua sui parte connotatur a sinistris alicuius characteris compositi, semper est rectrix; eam vero, quae a dextris, vel in corpore, vel ad pedem adnectitur, ab alia regendam esse intelligas. Exempla: अ-स्थ-न *astan* mammilla, haec

VOX

vox tres habet syllabas, nempe

अस्यन, quarum secunda est
asand, composita ex स, & अ;

sed quia consonans स per hanc

sui partem ण a sinistris descri-

bitur, regit annexum अ; hoc

vero regitur, quia copulatur

a dextris; hinc legitur *astan*,

non *atsan*. Eadem ratione in-

vocabulo प्रगत *pragat* manife-

stus; prima syllaba constat ex

प्र, & र; sed quia र ad pedem

litterae प्र hac lineola / expri-

mitur, ipsa consonans र est *re-*

cta, प्र vero *rectrix*, unde pro-

nun-

nunciari debet *pragat*, non *rapgat*.

Quod si in corpore, vel ad pedem characteris compositi plures consonantes concurrant, tunc quae superiorem occupat locum, erit rectorix, respectu inferioris; inferior autem rectorix, & utraque simul regetur ab alia, scilicet a littera continente. Exemplum sit अश्राङ्ग *astrangh* saltator; secunda syllaba, nempe श्रा, componitur ex स, त, र, अ, & puncto.; sed quia र unitur ad pedem sub त, ideo regitur a त sibi superiore,

&

& ambae simul reguntur a 𐌱, in cuius corpore continentur. Quoad vocales iam monuimus alibi, eas sive desuper, sive subtus, sive a dextris, sive copulentur a sinistris, numquam regere, sed regi a consonantibus, atque adeo in pronuntiatione semper esse postremas. Denique puncta *ankar*, & *bi-sarkâ* syllabam omnino claudere debent; quapropter post ipsas etiam vocales sunt pronuntiandae. His praenotatis, sit

CAP-

CAP. VII.

*Tabula Consonantiarum Afand ,
Pult , & Purna .*

CUM in hac lingua maxima exstet difficultas recte pronunciandi syllabas, praecipue *pult*, & *purna*, cumque eadem constent ex pluribus consonantibus diversos pronunciandi modos exquirentibus, quam arduum sit, viva deficiente voce, solo calamo in huius idiomatis pronuntiatione ceteros instruere, perfacile dignoscetur, si Indostanorum diligentiam perpendamus, quae pueros suos exercent ad optime promendas syllabas, antequam

quam illos ad legendum primitivos libros promoveant .

Tantum enim in illarum recitatione diutius illos exercent , tum recto servato ordine a prima ad ultimam , tum ordine inverso ab ultima ad primam syllabam , donec longa exercitatione litteras omnes distincte , optimeque , ac sua quaque propria modulatione proferant . Nos ad supplendum deficientiam vivae vocis iam notavimus per quosdam accentus diversitatem modulationis requisitae a litteris *simplicibus* ; & sicut in explicatione consonantium primae tabulae per has notas $\acute{\text{e}}$, $\grave{\text{e}}$, vel e , aut e in-

F

di-

dicavimus litteras illas promendas esse *palatinas* simul, & *nasales*, vel *palatinas* simul, & *tenues*, aut *palatinas*, & *semi-aspiratas* simul; sic nunc monitum facimus in litteris *asand*, *pult*, & *purna*, eandem legem servandam esse in proferendis syllabis modulationibus requisitis ab unaquaque consonante, quae ad conficiendam quamlibet istarum syllabarum coalescat. At cum in pluribus verba contexere, circa litterarum modulationem, supervacaneum fore iudicemus, cum sine docente magistro perdifficile sit perfectam obtinere prolationem, ideoque ne longam

gam

gam, inutilemque texamus seriem consonantium consonantibus ipsis copulatarum, seiunctim eas praemittendas litterarum partes statuimus, quae frequentius annecti solent aliis consonantibus tum ad sinistram, vel ad dexteram, tum in corpore, vel ad pedem omnium apicum. Has litterarum partes claudicantes denominare iudicavimus, quod sive a sinistris regant, sive a dextris, seu in corpore, vel ad pedem reperiuntur coniunctae, ut regantur, sicut semper multum de sua forma intercidunt, sic aliquantulum & de earum sono, ac potestate amittunt.

*Tabula Consonantium
Claudicantium.*

<i>Integrae.</i>	<i>Claudicantes.</i>	<i>Integrae.</i>	<i>Claudicantes.</i>
ग	ङ	न	ॠ
घ	ॢ	म	म्
च	ॣ	य	ॡ
ज	।	र	ॢ
त	॥	र	ॣ
थ	॥	ल	।
ध	॥	व	॥
न	॥	श	॥
प	॥	ष	॥
ब	॥	स	॥

Ne autem ulterius , quam
par

par est, taedio afficiamus legentes omnium describendo Tabulas Consonantium, quibus claudicantes coniunctae demonstrentur, cum istae ad triginta quatuor usque, totidemquae Tabulas ascendant, quae coniunctas litteras, vocalibus copulatis, exhibeant; illas tantum hic dare selegimus Tabulas coniunctionum, quae frequentius inter legendum solent occurrere. Ex istis enim studiosus lector intelligere poterit, quomodo ceteris consonantibus claudicantes apponendae sint, & quomodo appositis vocales connectendae. Primam ergo Tabulam proponimus con-

iunctionis litterae य , quae semper a dextris copulatur ceteris (sicut & ipsi Indostani proponere solent) deinde ceteras , quas selegimus , subiungemus .

*Tabula I. य coniunctae
a dextris .*

क	ख	ग	घ	ङ
Kja	khja	ghja	ghjha	nghja
च	छ	ज	झ	ञ
cja	cjha	gja	gjha	nghja
ट	ठ	ड	ढ	ण
tja	tjha	dja	djha	nja
त	थ	द	ध	न
tja	tjha	dja	djha	nja
य				

प्य फ्र व्य भ्य म्य

pja p-hja bja bhja mja

ग्र र्य ल्य व्य र्य

gja rja lja vja scja

ष्र स्र ह्र क्ष्र ॥

kjha sja hja ccja

Tabula II. त् coniunctae
a sinistris .

ॐ क् ख् ग् घ् ङ्

Tka tkha tga tgha tгна

क् ख् ग् घ् ङ्

tcia tciha tgia tgiha tgnion

त् थ् द् ध् त्

tta ttha tda tdha tna

F 4 त्

त त्थ त्दा त्धा त्ना
tta ttha tda tdha tna

त्प त्फ त्ब त्ने त्म
tpa tp-hha tba tbha tma

त्य त्ने त्ब त्ब त्ना
tgia tra tla tva tñcia

त्थ त्म त्दा त्ना : १ :
tkha tñia tha tccia .

*Tabula III. न् ad pedem
coniunctae .*

क ख ग घ ङ
Kna knha ghna ghnha ngna

च छ ज झ ञ
cna cnha gina ginha nngghion

८

ठ त्ना ठ त्ना ड द्ना ढ द्ना ए न्ना

तू त्ना षू त्ना दू द्ना धू द्ना नू न्ना

पू प्ना फू प-ह्ना बू ब्ना जू भ्ना मू म्ना

यू ग्ना रू र्ना लू ल्ना वू व्ना शू श्ना

षू ख्ना हू ह्ना छू छ्ना .

Tabula IV. स coniunctae
a sinistris .

स्क स्ख स्ग स्घ स्ङ
Ska fkha fga fgha fnga

स्व

स्व स्छ स्ज स्ह स्त्र
 scia sciha sgia sgiha signion

स्ठ स्ठ स्ड स्ढ स्ण
 sta stha sda sdha sna

स्त स्प् स्द स्ध स्न
 sta stha sda sdha sna

स्प स्फ स्ब स्भ स्म
 spa sp-ha sba sbha sma

स्य स् सु स्ल स्व स्त्रा
 sgia fra fla fva fcia

स्ष स्म स्ह स्श ॥
 skha sha sha scia.

Ta-

*Tabula V. र् coniunctae in vertice
Consonantium .*

क	ख	ग	घ	ङ
Rka	rkha	rga	rgha	rngha
च	छ	ज	झ	ञ
rcia	rciha	rgia	rgiha	rgnion
ट	ठ	ड	ढ	ण
rta	rtha	rda	rdha	rna
त	थ	द	ध	न
rta	rtha	rda	rdha	rna
प	फ	ब	भ	म
rpa	rp-ha	rba	rbha	rma
य	र	ल	व	श
rgja	rra	rla	rva	rícia
				ष

षं मं हं र्हं ॥

rkha rfa rha rccià .

Hae omnes litterae , quas in allatis Tabulis proposuimus, iuxta adductas regulas in Cap. VI. sic scriptae , sunt *asand* ; at si illis uniantur vocales, *pult* evadent; *pult* pariter obtinebunt naturam , si in vertice , ac in lateribus, aut ad pedem alius claudicans apex apponatur ; quod si *pult* litteris addantur vocales a dictionibus requisitae , evadent *purna* . Hic vero apex *purna* extra libros scientificos raro occurrere solet , quamquam dictio scribenda iuxta orthographiae regulas illo
cha-

charactere scribi exposcat; at cum vulgares homines, & etiam Brammhanes, demptis eruditioribus, has regulas fere penitus ignorent, seiunctim scribunt consonantes omnes ad *pult* apicem scribendum requisitas, & maxime ad *purna*: e. g. ad recte scribendum *astranghini* saltatrix, sic scribi debet

अस्त्रांगीनी; inscii scribunt
असुरानगीनी *astaranghini*.

Hinc quotidie evenit, ut isti in legendis libris, propriisque manibus exaratis scripturis, semper haesitando legant, & pessime proferant. Ut autem clarius pateant, quas hucusque tra-

tradidimus, regulæ, aliquas dictiones subiiciendas statuimus, ad quarum rectam scriptionem characteres *pult*, & *purna* requiruntur.

Dictionum exempla.

अशून *Aśnana* Lavacrum.

अस्वर *Aśuar* Equeſter.

अवग्य *Avoghja* Inobedientia.

कष्ट *Kaśt* Labor.

कबुल्यत *Kabuljet* Explicatio.

खम्हीद *Kahmind* Herus.

ग्यनगा ण्ठि *Ghiangosti* Disputatio.

तुब्हारा *Tubbhara* Tuum.

दुग्गा *Dugna* Dupliciter.

धर्म *Darmm* Opus bonum.

ब्यकुल *Biakul* Angustia pref-
fus.

वीस्वस *Bissuas* Confidentia.

बीध्यावंद *Bidhjavand* Doctor
legis.

मीध्यावंद *Mithjavand* Ge-
nialis.

मुग्धा होना *Mugdahona* Ob-
mutescere.

इस्त्री *Istri* Mulier.

उंचाई *Uncciai* Altitudo.

अ

अधर्मीष्ट *Adarmist* Opera-
tor mali.

शास्त्रवंत *Sciastravant* Facul-
tatum doctor.

स्मित्री *Smitri* Directorium.

Ex allatis dictionibus, quas ad inutilem Tabularum prolixitatem vitandam recensuimus, clare patet Indostanorum usus copulandi consonantes ad syllabas *pult*, & *purna* conficiendas; ideo ne plura circa hoc dicamus, ad modum, quo ipsi suppleant defectum litterarum, quae ipsis haud sunt, procedimus.

CAP.

C A P. VIII.

*Quomodo Indostani suppleant defectum
carentium sibi Consonantium :*

*Traduntur Litterae Alpha-
beti ordine Brammha-
nico dispositae .*

INnuimus supra pag. 6. penes Indostanos inter quinquaginta vocales, ex quibus Alphabetum eorum componitur, desiderari litteras F. Q. X. Y. Z. Quomodo huic defectui occurrant, heic nunc nos adnotandum putamus; siquidem ipsis etiam aliquando istarum litterarum usus venit tum ad proprias, tum ad exteras dictiones scribendas, & proferendas; ideoque eorum praxim sectantes advertimus.

G

De-

Deficientiam litterae *f* suppleri ab ipsis usu secundi ढ *p-h* aspirati; isto enim apice proprias inscribunt voces, consonatem *f* exquirentes; attamen *f* pronunciare minime queunt, carentes aptitudine inflectendi linguam ad huius litterae prolationem, sed semper *p-h* distincte proferrunt, ut in voce ढीलमोरोग *p-hil morogh* pullus gallinaceus, vel rectius pullus Elephantinus; nam ढील *p-hil* Sanscritice Elephantem exprimit. Sic etiam in exteris vocibus dicunt ढीरंगी *p-hiranghi* pro *franghi*
Eu-

Europeus, & फ़ीरंगीसां *p-bi-ranghistan* pro *franghistan* Europae regiones .

Duplici modo autem occurrunt deficientiae litterae *q*, primo addendo vocalem $\sim$ *u* brevem, vel longam ad pedem primae consonantis क *k*; e. g. कुफ़ुति *kup-huti* animi turbatio, & sic aliquo modo exprimunt litteram *q*. At perfectius huius litterae defectum suppleant litterati Brammhanes, de duabus consonantibus litteris unum efformantes apicem; scilicet primo apici क *k* in sinistro latere adnectunt partem consonantis द *wa*;

G 2

sic

sic क, & hinc q facile confici-
tur: ut in voce मकंपुरनी *ma-*
quampurni Maquapurenſis mu-
lier.

Eodem apice क *k*, cui proxi-
me adneſcunt ſecundum स *sa*,
in prolatione elidendum, ob-
tinent x, vel ks, & ſcribunt
Perſicam vocem सकस *saks* per-
ſona. Litterati vero in eorum
Alphabeto apicem habent ſic अ
efformatum, qui latinae litterae
x aliquo modo aequivalet, &
quo iidem utuntur: alii vero ex
characteribus क, & स hunc con-
ficiunt

ficiunt apicem ॐ, quo kṣa

Ycribunt, & proferunt.

Litteram y omni no ignorant,
ideoque carent.

Dénique alio modo prospiciunt deficientiae χ , scilicet ex prima littera $\text{A}gia$, quae tertia est in secundo regeſto conſonantium *ſand*, & ex ultima $\text{A}gia$, vel *ja*, quae prima est in ſexto regeſto, hunc ſingularem apicem conſtruunt A , & litteram aliquantulum noſtrum elementum χ exprimentem obtinent, cuius ſonum per latinos characteres adumbrare non poſſumus; cum ſola magiſtri

vox exprimere valeat. Deinde advertendum putamus, habere Indostanos ista duo puncta ॐ, quibus non raro utuntur, signantes eadem in medio alicuius dictionis, quae proferenda est aliqua cum interpolatione prolationis; nimirum has praecipue duas voces scribunt semper

सुःखं *sukh*, दुःखं *du-kh*, inter quas signata puncta indicant secundam syllabam cum aliqua suspensione esse proferendam.

Et hoc de Indostano Alphabeto dixisse sit satis, si tamen lectores nostros monuerimus, omnes has regulas, quas hucusque tradidimus, quasque Missio-

tionarius quidam Capuccinus a
duobus suis in lingua Indostana
praeceptoribus Brammhanibus
accepit; ab uno scilicet dicto

बालगोबिंद *Balgobinda* in regia
civitate पटना *Patna*, ab alte-

ro nomine कुंजेलशेकुर *Kun-*
gel-sciokur in civitate pariter re-

gia बेतीआ *Betia*, non modo
ad Alphabetum commune, de
quo haecenus egimus, sed etiam
ad Alphabetum *Samscrit*, seu
litterale pertinere. Hoc autem
alias insuper regulas habet, at-
que alia praecepta, tum & di-
versam apicum dispositionem.
Brammhanes tamen, ut iam in-

G 4 nui-

nuimus, maximo studio, tum
 zelo servandi Religionis arca-
 na, tum metu punitionis su-
 beundae, non solum alienige-
 nis, sed terrigenis etiam, qui de
 eorum tribubus non sunt geniti,
 abscondere solent huius Alpha-
 beti institutiones. Ut enim sa-
 crorum eorum वेदपुरना *Bed*
purana, vetustorum scilicet co-
 dicum intelligentia unice apud
 ipsos remaneat, ceteris autem
 perpetuis in tenebris delitecat,
 Grammaticam confecerunt,
 quam स्वरासोत *suoarasot* vo-
 cant, a स्वरासोती *Suoarasoti*
 scientiarum omnium apud ipsos
 Dea

Dea, & largitrice. Regulae vero, quae ad intelligentiam sacrorum Librorum in hac Grammatica praescribuntur, tam difficiles sunt, & involutae, si verum est, quod supra laudatus Magister Balgobinda Missionariis asseruit, ut ipse, qui longo iam tempore eidem studuerat, & tunc temporis tertium iam cursum arripuerat ad Brammhanorum pueros in *Samscrit* idiomate instituendos, asserere non dubitaverit, in diem novas semper reperisse difficultates, novasque obtinuisse cognitiones, quibus antea caruerat. At cum nobis concessum non fuerit talia penetrasse secreta, ut aliis ad ulte-

ulteriora perscrutanda planam
viam panderemus; quae obtinui-
mus tamen, lectoribus praebe-
bimus, ac trademus ordinem,
seu dispositionem Brammhani-
carum litterarum simplicium,
seu *sand*, sicut in praefato eo-
rum libro *suarasot* reperitur.

Ut autem melius dignosca-
tur differentia, quae interce-
dit quoad ordinem, seu dispo-
sitionem apicum utriusque Al-
phabeti, heic nunc primum Al-
phaberum, de quo huc usque e-
gimus, iterum repetere iudica-
vimus, statuentes nimirum id
ipsum ex adverso huius scientifi-
ci Alphabeti; ac utriusque litte-
ris numericas notas supraponen-
tes,

res, ut ex earum indicatione melius advertere liceat, quo in loco scientifici Alphabeti locatae sint litterae, quae recto ordine in primo reperiuntur distributae.

*Litterae Alphabeti ordine
Brammhanico dispositae:*

Vocales breves.

अ	इ	उ	रु	लू
a	i	u	ri	lri.

Vocales longae.

आ	ई	ऊ	रू	लू
a	i	u	ri	lri.

Quae habent vim Diphthongi.

ए	ऐ	ओ	औ
e	ei	o	ou.

Puncta.

अं	अः	इः
an	â.	

Al-

Alphabetum Commune.

१ क Ka	२ ख kha	३ ग ga	४ घ gha	५ ङ nga
६ च cia	७ छ ciha	८ ज gia	९ झ giha	१० ञ nghion
११ ट ta	१२ ठ tha	१३ ड da	१४ ढ dha	१५ ण na
१६ त ta	१७ थ tha	१८ द da	१९ ध dha	२० न na
२१ प pa	२२ फ p-ha	२३ ब ba	२४ भ bha	२५ म ma
२६ य gia	२७ र ra	२८ ल la	२९ व va	३० श scia
३१ ष Kha	३२ स sa	३३ ह ha	३४ क्ष ccia.	३५ ः ॥ ९

Al-

Alphabetum Litterale .

33	26	29	27	28
ह	य	व	र	ल
Ha	ja	va	ra	la
10	15	20	5	25
त्र	ए	न	उ	म
nghia	na	na	nga	ma
34	14	19	4	24
श	ठ	ध	घ	न
ccia	dha	dha	gha	bha
8	13	18	3	23
ज	ड	द	ग	ब
gia	da	da	ga	ba
2	22	7	12	17
ख	फ	छ	ठ	प
kha	p-ha	ciha	tha	tha
6	11	16	1	21
व	ट	त	क	प
cia	ta	ta	ka	pa
9	30	31	32	
डा	अ	ष	स	॥
giha	xa	kha	fcia.	

CAP.

*Alphabetum populare Indostanorum,
vulgo Nagri.*

DE Indostano Alphabeto expresso litteris Universitatis *Kasi*, ac de modo coniungendi vocales cum consonantibus, & consonantes consonantibus copulandi ad syllabas *asand*, *pult*, & *purna* conficiendas, huc usque egimus; nunc pauca innuenda supersunt de characteribus vulgo नगरी

Nagri dictis, quibus omnes terrigenae utuntur ad familiares epistolas, communesque libros scribendos, & ad alia omnia,
sive

sive ad religionem, sive ad politiam spectent, quae *नास्त्राभोलि* *bhakà boli* vulgari sermone scriptis servanda censentur.

In hoc Alphabeto quadraginta quatuor litterae tantum numerantur. Respuunt enim inter vocales litteram *ri*, & *li* tam brevem, quam longam, & puncta *bisarkà*; e consonantibus etiam expungunt ultimum apicem *झ ccia*, cui substituant *छ cihà* secundum, qui apex septimus est inter consonantes. Huius fane apicis repetitionem in Alphabeto non faciunt, nisi ad harmoniam, seu

me-

mant; & in fine tractatus, vel scripturae unam, vel duas lineas inter quatuor puncta designant. Vocales huius Alphabeti sic scribunt :

ॐ	अ	आ	इ	ई	उ	ऊ
	A	a	i	i	u	u
	ॲ	ॳ	ॴ	ॵ	ॶ	ॷ
	e	ci	o	au	an	a.

Consonantes.

ॐ	क	ख	ग	घ	ङ
	Ka	kha	ga	gha	nga
	च	छ	ज	झ	ञ
	cia	ciha	gia	giha	nghion
			H		ॢ

ट ठ ड ढ ण

ta tha da dha na

त थ द ध न

ta tha da dha na

प फ ब न म

pa pha ba bha ma

य र ल व श

gia ra la va scia

ख म ह छ ः

kha fa ha ciha.

Huius Alphabeti apices in omnibus, & per omnia tam in voce, quam in tono, ac potestate cum litteris allati superius Alphabeti conveniunt; nec in

in copulatione vocalium cum consonantibus, neque in conjunctione aliquarum consonantium cum aliis consonantibus, quibus in scriptione frequentius utuntur, descrimen ullum inter eos occurrit. Prima consonans vocalibus annexa pro ceteris omnibus praestet exemplum :

क	क	कि	क	कु	कु
Ka	ka	ki	ki	ku	ku
के	के	को	को	कं	क
ke	kei	ko	kau	kan	ka

Quo ad consonantes consonantibus copulatas nova afferre exempla superfluum iudica-

H 2 mus

mus , cum a consonantium ; quae supra attulimus , exemplis nulla in re haec ipsa nunc differant , nisi in suspensione apicum ab orizzontali linea. Verum tamen est , Indostanos non semper huiusmodi coniunctionibus uti , quas etsi ad dictiones scribendas orthographiae leges exposcant , tamen persaepe omitunt , ac dumtaxat in aliquibus frequentioribus dictionibus solent usurpare .

Obiter nunc advertendum putamus , Indostanos Amanuenses persaepe propriis gaudere calami tractibus , per quos aliquantulum litterarum figura immutatur , ex qua dein legenti-

ti-

tribus dubietas oritur, quoad illarum naturam dignoscendam; verumtamen hi ipsi calami tractus diversi, ac varii, cuiusmodi esse possent pro ka scribere 𑀓 ; pro ci 𑀔 , 𑀕 ; pro gia 𑀖 ; pro ra 𑀗 ; pro la 𑀘 , ut alios similes nunc prae-tereamus, nullum discrimen, nec quoad prolationem, nec quoad potestatem litterae important.

C A P. X.

Alphabeta Indostanica ad ordinem Latini Alphabeti redacta iuxta eorum apicum potestatem.

H Oc loci plurimum e re fore iudicamus, si allata

H 3 hu-

hucusque Alphabetā, & ad normam Indostani Alphabeti exarata, nunc ad ordinem Alphabeti Latini a nobis redigantur; ex hoc enim facilius quisque, & distinctius cuiusque characteris vim, atque potestatem poterit dignoscere. Sit igitur sequens schema:

A अ आ

B ब न म

C च छ झ

D ड ढ द ध ढ

E ए

F फ फ

G ग घ ङ ञ य

H

H	ह			
I	इ	ई		
K	क	ख	ष	झ
L	ल	ळ		
M	म			
N	ड	ढ	ण	न
O	ओ	अ		
P	प	फ	भ	
Q	कु	क		
R	र	र		
S	श	स	य	
T	ट	ठ	त	थ
V	उ	ऊ		

H 4

X

X कस ऊ

Y deest.

Z त

Ai, Ei ऐ

Au, Ou औ

Plura de hisce Alphabetis Indostanorum scribere supervacaneum putamus, ideo ad tradendas numericas notas, suis ipsarum vocibus designatas, ac suspensis apicibus scriptas procedimus.

CAP.

CAPITULUM XL.

De Notis *numericis* quibus
utuntur *Indostani*.

NUmericas Indostanorum
Notas ab iis, quibus nos
utimur, paullisper quoad figu-
ram differre, clare cuique patet;
quoad dispositionem vero, ac
usum omnino nobiscum conve-
niunt. An vero ab Indis pri-
mum hae Notae conditae fue-
rint, ut nonnulli censuerunt; vel
ipsi ab aliis, sicut nos Itali ab
Arabibus, fuerint mutuati, no-
strum non est hic inquirere;
Ideo Indostanorum Notas, &
voces tradimus, positis simul
e regione Notis, quas Arabicas
vocamus.

१	एक <i>Ek</i>	1
२	दो <i>do</i>	2
३	तिन <i>tin</i>	3
४	चढ़ <i>cihar</i>	4
५	पांच <i>panc</i>	5
६	छह <i>ceh</i>	6
७	साट <i>sat</i>	7
८	अट <i>at</i>	8
९	नव <i>nav</i>	9
१०	दस <i>des</i>	10
११	इगारह <i>igarah</i>	11
१२	बढ़ारह <i>barah</i>	12
१३	तेरह <i>terah</i>	13
		१४

१४ चौदह	<i>ciaudah</i>	14
१५ पंधरह	<i>panbrab</i>	15
१६ सोलह	<i>solab</i>	16
१७ सतरह	<i>satrab</i>	17
१८ अठारह	<i>athara</i>	18
१९ उनइस	<i>uneihis</i>	19
२० बीस	<i>bis</i>	20
२१ एकाइस	<i>ekais</i>	21
२२ बहइस	<i>bhais</i>	22
२३ तेइस	<i>teis</i>	23
२४ चाबीस	<i>ciau-bis</i>	24
२५ पावीस	<i>pacis</i>	25
२६ छहबीस	<i>ceh-bis</i>	26

२७	साताइस	<i>sat-ais</i>	27
२८	आटाइस	<i>ata-is</i>	28
२९	हुंतीस	<i>hun-tis</i>	29
३०	तीस	<i>tis</i>	30
२१	एकतीस	<i>ek-tis</i>	31
३२	बहतीस	<i>bah-tis</i>	32
३३	तेतीस	<i>ten-tis</i>	33
३४	चाँतीस	<i>ciaun-tis</i>	34
३५	पहतीस	<i>pahen-tis</i>	35
३६	छहतीस	<i>cek-tis</i>	36
३७	सहतीस	<i>sahen-tis</i>	37
३८	अर्तीस	<i>ar-tis</i>	38
३९	हुंतालीस	<i>hun-talis</i>	39
			४०

४०	वालीस	<i>cialis</i>	40
४१	एकअलीस	<i>ek-alis</i>	41
४२	भेअलीस	<i>bhe-alis</i>	42
४३	तुंतालीस	<i>tent-alis</i>	43
४४	वांतालास	<i>ciaunt-alis</i>	44
४५	पंतालीस	<i>pent-alis</i>	45
४६	छेअलीस	<i>ce-alis</i>	46
४७	सतालीस	<i>sat-alis</i>	47
४८	अर्तालीस	<i>art-alis</i>	48
४९	हुंवास	<i>hun-cias</i>	49
५०	पवअस	<i>pacias</i>	50
५१	एकावान	<i>eka-van</i>	51
५२	बहवान	<i>bah-van</i>	52

५३	तेरपान	ter-pan	53
५४	चापान	ciau-pan	54
५५	पांचपान	panc-pan	55
५६	छेहपान	ceh-pan	56
५७	साटपान	sat-pan	57
५८	अटपान	art-pan	58
५९	हुंसाट	hun-sat	59
६०	साट	sat	60
६१	एकसाट	ek-sat	61
६२	बहवासाट	ba-va-sat	62
६३	तीनसाट	tin-sat	63
६४	चारसाट	ciar-sat	64
६५	पांचसाट	panc-sat	65
			६६

६६	छेहमाट	<i>ceh-sat</i>	66
६७	माटमाट	<i>sat-sat</i>	67
६८	अर्तमाट	<i>art-sat</i>	68
६९	हुंमातान	<i>hun-satara</i>	69
७०	मातान	<i>satara</i>	70
७१	एकअतान	<i>ek-atarā</i>	71
७२	बहवअतान	<i>bah-atarā</i>	72
७३	तीनअतान	<i>tin-atarā</i>	73
७४	चारअतान	<i>ciar-atarā</i>	74
७५	पांचअतान	<i>panc-atarā</i>	75
७६	छेहअवान	<i>ceh-atarā</i>	76
७७	मातअतान	<i>sat-atarā</i>	77
७८	अटअतान	<i>at-atarā</i>	78

७६	हुंअसी <i>hun-asi</i>	79
७७	असी <i>asi</i>	80
७८	एकअसी <i>ek-asi</i>	81
७९	दोअसी <i>do-asi</i>	82
८०	तीनअसी <i>tin-asi</i>	83
८१	छहअसी <i>cihar-asi</i>	84
८२	पांचअसी <i>panc-asi</i>	85
८३	छहअसी <i>ceh-asi</i>	86
८४	सातअसी <i>sat-asi</i>	87
८५	अटअसी <i>at-asi</i>	88
८६	नीनानाबे <i>nina-nabè</i>	89
८७	नाबे <i>nabè</i>	90
८८	एकनाबे <i>ek-nabè</i>	91

६२	दोनानां do-nabè	92
६३	तीनानां tin-nabè	93
६४	चारानां ciar-nabè	94
६५	पांचानां panc-nabè	95
६६	छनानां ceh-nabè	96
६७	सातानां sat-nabè	97
६८	अठानां at-nabè	98
६९	नीनानां nina nabè	99
१००	सौ so	100
१०००	हजार bagiar	1000
१००००	दसहजार das-ha- giar	10000
१०००००	लाख lakh	100000

१०००००० खोर *ka-*
ror १००००००

१००००००० कोटि *ko-*
ti १०००००००

Exercitatio lectionis Alphabeti Indo-
stani a Tironibus peragenda ope-
Catechesis Christianae, quae
heic proponitur.

PRO coronide huius nostri
Alphabeti, ut clarius in-
notescant, quae huc usque di-
ximus de syllabis *Sand, Asand,*
Pult, & Purna, hic apponen-
dam iudicavimus tum speci-
minis, tum exercitationis gra-
tia Orationem Dominicam, ac
Sa-

Salutationem Angelicam characteribus Brammhanibus scriptas, Latino tamen expressas, idiomate: deinde, ut Indostanae Nationis dialectus etiam pateat, apponendū censuimus Signum Crucis, tum eandem Dominicam Orationem, Angelicam Salutationem, ac nostrae Fidei Symbolum; ac singula quidem tum huius Alphabeti characteribus, tum Indostanis dictionibus exarata, adiectis interlinearibus explicationibus, praebimus.

Olim doctissimus P. Athanasius Kircherius S. I. Latinas has preces Brammhanicis characteribus Tabula aenea insculptas

in sua Cina Illustrata protulit ,
 quae sane Tabula in Lipsiensi
 editione C. variarum gentium
 Alphabetorum , una cum Do-
 minicae Orationis versionibus
 duplo maioribus, CC.nimirum,
 iisque eorundem Alphabeto-
 rum litteris, ac vario quine-
 riam identidem exoticarum re-
 gionum idiomate, tum & multi-
 plici dialecto concinnatis, anno
 CIOCCCXLVIII. excusa per Chri-
 stianum Fridericum Gesnern ,
 relata deprehenditur. Verum-
 tamen tum Kircheriana Tabu-
 la , tum Lipsiensis editio pluri-
 bus est in scriptione maculata
 mendis. Scimus, eundem Kir-
 cherium, ut ipse testatur, a P.
 Hen-

Henrico Rothio eiusdem Societatis Missionario Apostolico accepisse elementa Linguae Brammhanicae, quae idem Rothius longo, ac indefesso labore a Brammhanico homine maxima sibi amicitia coniuncto, una simul cum litteratura, ac philosophandi methodo perceperat; ut proinde huiusmodi scriptio- nis errata nec Scriptori, nec Editori adscribenda putemus, sed tantum Tabulae sculptori- bus, qui inusitados characteres ignorantes eadem errata forte invexerunt, quae nec ipsemet Kircherius valebat emendare, ut ipse fatetur in citati Operis Cap. VII., ubi de litteris Bram-

mhanicis , his verbis: *Verum cum nec litterarum inusitatos ductus, neque linguam nossem, eos in suo Chao relinquendo consultius duxi, quam vano labore iis emendandis, magno temporis dispendio oleum, operamque perdere.* Ideo nos, qui per plures annos Brammhanicos Scriptores vidimus, praeceptores audivimus, & manus nostrae plura eorum scripta correctaverunt, quin aliquam notam praefatis studiosissimis Scriptoribus impingamus, corrigere audemus laudatas Latinas Preces, ut hinc Lectores diiudicare facile possint, an concinne eadem scriptae sint,
 si

Si tamen Latinarum dictionum
syllabas cum syllabis Indosta-
norum comparare ipsos non
pigeat. Sit igitur

*Oratio Dominica iuxta Vulgatam
versionem Brammhanicis cha-
racteribus expressa.*

ॐ पातेर नोस्तेर की ऐस इन

Pater noster, qui es in

बेलिस : संकीफीवेतुर नो

caelis , sanctificetur no-

मेन तुउम : अदवेनीअत

men tuum , adveniat

रेत्रुम तुउम कीअत वाबु

regnum tuum , p-hiat volun-

I 4 ताम

ताम तुत्र सीकुत इन वेलो

tas tua , sicut in caelo ,

ऐत इन तेररा :: पानेम

& in terra . Panem

नोस्त्रुम क्वातीदिअनुम दा

nostrum kuotidianum da

नोबिस होदीऐः ऐत दी

nobis hodie , & di-

मितते नोबीस देविता नो

mitte nobis debita no-

स्त्रा सीकुत ऐत नोस दी

stra , sicut & nos di-

ना

मिततीमुस देबितोरीबुस

mittimus

debitoribus

नोस्त्रिस ऐत ने नोस इन्दु

nostris, & ne nos indu-

कस इन तेन्तातीश्रानेमः

kas in tentationem,

मेद लिबरा नोस आ

sed libera nos a

मालो ॥॥ आमेन ॥॥

malo . Amen .

Salutatio Angelica .

ॐ आवे मारीआ गृष्पीअ

Ave

Maria

gratia

I 5

प

पूना दामिनुस तेकुमः बेने

plena, Dominus tecum, bene-

दीका तु इन मुलीऐरीबुसः

dikta tu in mulieribus ,

ऐत बेनेदीकृतस पूकुस

& benediktus p-hructus

वेंतीस तुइ येसुस : १ :

ventris tui Jesus .

सांका मारीआ मतेर देइ

Sankta Maria Mater Dei

ओरा प्रो नोबीस पेघातो

ora pro nobis pekato-

रि

रिबुस नुन्क ऐत इन ओरा

ribus, nunk, & in hora

मोर्तीस नोस्त्रेःः आमेनःः

mortis nostrae. Amen.

Signum Crucis Indostana

dialecto exaratum.

Patris, Filii, Spiritus Sancti

बाप बेटा स्पीरीतो सान्तो

Bap, Beta, Spirito Santo

nomine in. Sic est.

के नाम पारः ऐसा हैःः

ke nam par. Eesà hee.

Oratio Dominica .

Pater noster , qui caelis

ॐ बाप हमारा जो अस्मान

Bap hamara giò Asman

in es , tuum nomen san-

मो हो : तुम्हारा नाम अस्तु

mo ho tubharè nam astu-

tificetur , veniat tuum

ति होवे : अवे तुम्हारा

ti hovè , avè tubharè

Regnum , tuam voluntatem o-

राज : तम्हारा खूशी मन्न

Ragg , tubharè kusci sabh-

mnes

mnes faciant, sicut Caelo

लोग करे : जेसा मुकुति

logh karè gesà mukuti

in , ita terra in .

मो : तेसा जमीन मो : :

mò , tesà giamin mò .

Quotidianum panem nobis

प्रतीदीन रोटी हमलोगों

Pratidin roti ham logon

da , ignosce no-

को क्षीजीवो : वाकसो हम

ko digivo , bakso hama-

cul-

stris culpis , sicut nos

रा गुनाह : जेसा हमलोग

ra gunah gesa hamlogh

ignoscimus nostris offensori-

बकस तेहै अपने गुनाह गा

bakstehee apne gunahga-

bus , tentationibus a

रों को : अग्माइसि सो

ron ko , aggmairi so

nos ferva , & ma-

हमलोगी बंवावो : और बु

hamlogon banciavo , aor bu-

lo

lo a liberationem fac .

रावदी सो नीस्तार कीजेः॥

ra badi so nistar kigie .

Sic eveniat :

ॐ सा होवेः॥

Eesà hovee .

Salutatio Angelica

Ave tibi Maria

ॐ सलाम तुम को मारीआ

Salam tum ko Maria

gratia plena, De-

मेहरवानगी की पुरी परम

mehrvanghi kè puri Parme-

us

us tecum simul est, Be-

स्वर तुम्हारा साथ है : मो

suor tubharè sat hee, Mo-

nedita tu omnium mulierum

मारख तुम सन इस्त्रीवों के

marak tum sabh istriyon ke

in medio, & benedictus tui

बीच : और मोमारख तुम्हा

bic, aor momarak tubba-

ventris fructus Iesus: San-

रा पेट का फल इसू : : सी

rà pet ka p-hal Gesù. Si-

cta

Ota

Maria

Dei

द्वानी मारीआ फरमेस्वर

*ddani**Maria**Parmesvor*

Mater precationem fac no-

की माए मीनती करो हम

*ki Mae minti karò ham-**bis**pro**nunc,*

लोगों केवास्ते ऐतनी बेहि

logon kevastè etnè beri,

& mortis hora .

अर मितु के वक्त ::

aor mirtu ke vake .

Sic eveniat .

अस होवे :: १ ::

*Eesà hovee .**Sym-*

Symbolum Fidei.

Ego credo unum Deum

हम मानतेहै ऐक परमे

Ham mantahē ek Parme-

Patrem in omnipotentem,

स्वर बाप पर सन्न सक्ताः

suor Bap par sabh Saktā,

Caeli, & Terrae

अस्मान और जमीन का

Aśmam avor Giamin Ka

Creatorem . Et excelsum

पदा करनेवाला : और श्री

peeda Karnevalā . Aor frī

Je-

Jesum Christum in eius filium

जेसुकृस्तो पर उसका बेटा

Gesukristo par uskà Betà

unicum Dominum nostrum ; qui

अकेला साहब हमारा : जो

akela Sahab hamara , gio

natus est Virginis Mariae

पेदा हुआ कुआरी मारीआ

peeda huà Kuari Maria

ventre a , Spiritus San-

की पेट से : स्पीरीतो साँ

ki pet sò , Spirito San-

kti

di virtute ex : Pontii

तो के कुदरत सो : पों वी वो

to ke kudrat so . Ponciro

Pilati iussione tormenta

पीलातो के हुकूम सो दुःख

Pilato ke hukum so dukh

recepit , cruce in affixus

पञ्चा : सलीब मो जठा

paia , salib mo giara

fuit , obiit , & sepultus fuit ,

गेश्वा : मुश्वा और गाडा गेश्वा :

ghea , mua , aor gara gheà ,

in-

inferiora petiit, tertia die in

तले गेअः तीसरे रोजे मो

talè gheà , tifrè rogg mo

ex se surrexit, Caelum supra

अपसे उठाः असमान पर

apsè utà , Asman par

ascendit, Dei Patris omni-

उठाः परमेश्वर बाप सन

ciarà , Parmeswor Bap sabh-

potentis ad dexteram partem

सक्ता के दहीनी तरफ

saktà ke dahini tarap-b

sc-

sedet , inde veniet

बैठा है : उहाँ सो आवेगा

betahē , uhan-sò avega

viventium , & mortuorum ad ju-

जीवते : और मुर्दों का नी

giutē , aor murdon ka ni-

dicium faciendum . Ego cre-

माफ़ करने को : : हम मान

sap-b karnekon . Ham man-

do Spiritum Sanctum in ,

तेहें स्फुरीतो साँतो पर :

tehee Spirito Santo par ,

San-

Sanctam Ecclesiam Catho-

शीक्षा ऐकुसिआ कतथो

Sidda Eklefia Katto-

licam, Sanctorum communionem,

लीका : सीद्धों के सा.ह :

lika, Siddon ke saggh,

peccatorum remissionem, mortuo-

गुनाह के माफ : मुहों

gunah ke map-h, murdon

rum resurrectionem, iugem vitam

का फेरजीवना : नीत जी

ka p-hergiva, nit gin-

acter-

aeternam . Ita est .

गदानीः॥ः त्रैसा हेः॥ः

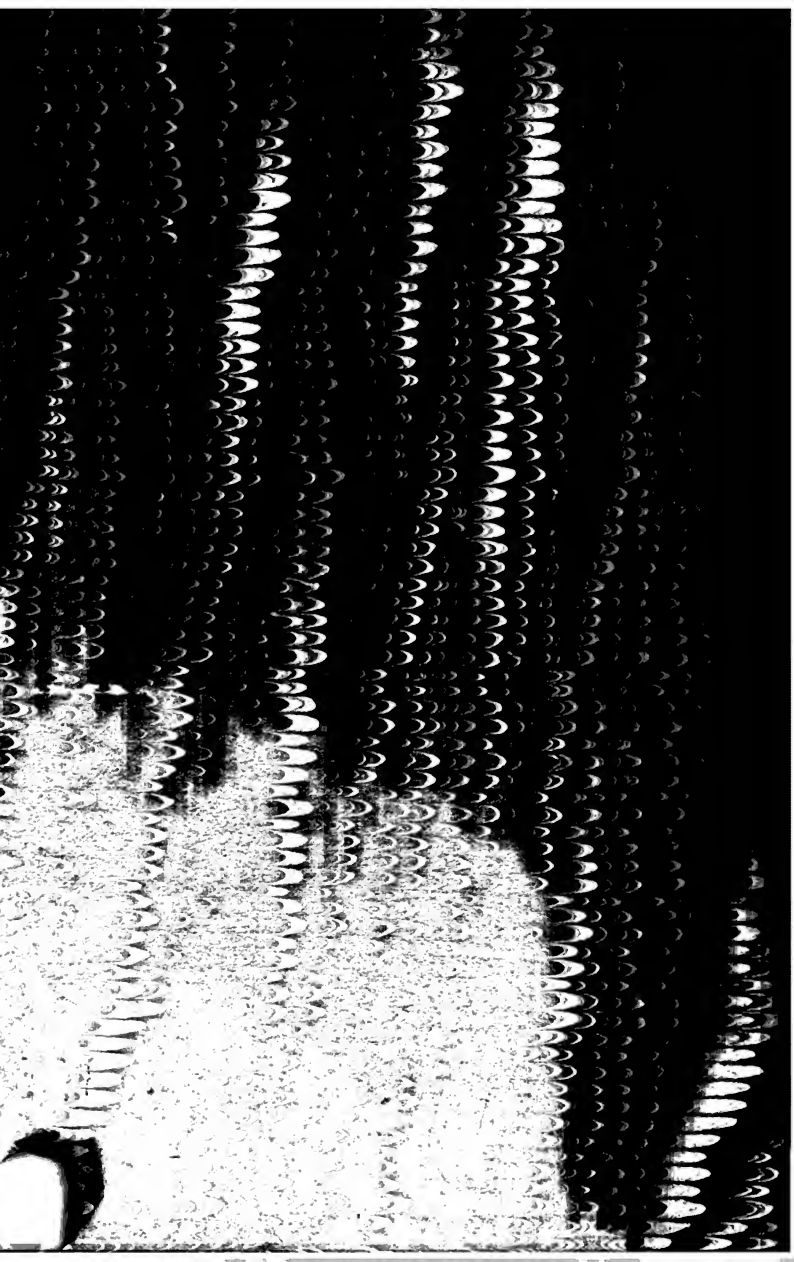
gdani . Eesà hee .

BIBLIOTECA CENT

R(4)-8

67

INSTITUT

D'ESTUDIS CATALA

BIBLIOTECA DE CATALU

BIBLIOTECA

7019
461

